

Balkanlarda son vaziyet

"Ankara ve Belgradda siyasi muharebe,"

Bir İsviçre gazetesinin şayanı dikkat makalesi

Cenevre 17 (A.A.) — «Journal de Geneve» gazetesi, «Ankara ve Belgradda siyasi muharebe» başlığı altında şöyle yazıyor:

Bu kış sonlarında siyasi muharebe çok çetin olmaktadır. Her iki taraf da sözle veya icabında tehditle, ilkbaharın ve yazın askeri hareketleri için yeni stratejik üsler elde etmeğe çalışıyor.

Daha şimdiden Mihver, Balkan yarımadasının ortasında kuvvetli bir mevzi tutmaktadır. Mihver, sağında Yugoslavyayı, cepheye Yunan Makedonyasını ve Türkiyeyi el etmeğe ve solunda Rusyayı durdurmağa muvaffak olacak mıdır? Aynı mıntakalarda Büyük Britanya imparatorluğu, Alman genişlemesini durdurmak ve sonra, imkân olursa, mukabil taarruza geçmek için Mihverden daha az faaliyet sarfetmiyor.

(Devamı 7 nci sayfada)

Bulgar radyosuna göre Alman ordusu yürümek üzere!

Berlinin tanzimi: «Yunanistanda İngiliz askerleri bulunduğu haber veriliyor. Biz tedbirlerimizi bu haberlere göre değil, kendi haberlerimize istinaden alacağız»

Bulgar Başvekilinin nutku

Bulgar başvekili Filof
Dün akşamki Radyo gazetesinden:
Bulgaristandaki Alman kit'alarının halen Yugoslavya ve Yunanistan hududlarında tahşid edildikleri bildirilmektedir. Maahaza şöyle (Devamı 7 nci sayfada)

Sovyetlerin vaziyeti

Clermont Ferrand 17 (A.A.) — Ofi ajansı bildiriyor:
Sovyetler Birliğinin son Balkan hadiseleri karşısındaki vaziyetini tekkik eden Effort gazetesi şöyle diyor:

Moskovanın Almanların Romanya girişlerine aid olarak geçen Teşrinievvelde nesrettigi tekkizle Bulgaristanın işgali hakkındaki 3 Mart tarihli tekkizi birbirine mukayese edildiği takdirde, son tekkizin üslubunda bir sertlik, daha kat'i bir lisan görülür. Gerçi Sovyetler Birliğinin Balkan bölgesinde artık doğru dan doğruya bir isteği kalmamıştır. Zira 1939 Ağustosunda Besarabya (Devamı 7 nci sayfada)

Amerikada yapıp İngiltereye sevkedilmek üzere bir hava meydanında bekleyen Hudson tayyareleri

İngilterede Çinde ve Yunanistan da sevinç

«Harbin neticesi artık değişmez,,

Ruzveltin nutkunun uyandırdığı akisler

Londra 17 (A.A.) — Ruzveltin nutku hakkında tefsiratta bulunan Times gazetesi şu satırları yazmaktadır:

Gestaponun bu nutku işgal altındaki memleketlerde halktan gizlemek için sarfedeceği bütün gayretlere rağmen, nutuk hiç şüphesiz hürriyetin bütün dostları üzerinde müthiş bir tesiri olacaktır.

Nutuk İngilterede gayretleri arttırmağa matuf bir hitabe olarak şevk ve heyecanla karşılanmıştır, zira maruz kalınabilecek acil imtihanlar ne olursa olsun nihai zafer daha ziyade teminat altına alınmış bulunmaktadır.

Times yazısını şu suretle bitiriyor:
(Devamı 3 üncü sayfada)

Amerika harb halinde

Gazeteler: «Ruzvelt, Amerikan milleti seninle beraberdir,, diyorlar

Şayanı dikkat bir mütalea: «Amerikalılar kendilerine aid bir muharebenin başkaları tarafından yapılmasından memnun değildirler»

Nevyork 17 (A.A.) — Reuters:

Amerikanın her tarafında gazetelerin çoğu, Ruzvelt'in nutkunu heyecan ve sevinçle karşılamışlardır. Mihvere karşı gittikçe artan bir harbcu ses yükselmektedir. Birçok gazeteler, Amerikanın şimdiki harb halinde olduğunu ve Almanya ya karşı İngiliz hava kuvvetlerine yardım, Balkanlardaki mukavemeti teşci etmekte müsbet bir rol oynadığını a (Devamı 7 nci sayfada)

Almanya nutku nasıl karşıladı?

Siyasî mahfeller susuyorlar

Yarı resmî bir membaın neşriyatı

Berlin 17 (A.A.) — Yarı resmî bir membaın bildiriliyor:

Reis Ruzvelt'in Cumartesi akşamı söylediği nutuk, Berlin siyasî mahfellerinde akis uyandırmamıştır. Bu bahiste Alman basınına müracaat edilmesi söylenmektedir. Bu nutukla meşgul olabilecek yegâne organ Alman basınıdır. Zira, eğer Ruzvelt, millet olarak Alman milletiyle kavga çıkarmağa teşebbüs ederse, o zaman lâzıki cevabı olacaktır. Alman hariç nezaratinin, halledilecek bu kadar çok mesele mevcut bulunduğu bir zamanda mütemadiyen tekrar edilmiş cümlelerle meşgul olmağa vakti yoktur.

Fransada akisler
Vichy 17 (A.A.) — Ofi -eski (Devamı 7 nci sayfada)

Yeni bir İngiliz muvaffakiyeti

Somalinin merkezi geri alındı

Şehri zapteden kuvvetler gemilerle getirildiler

Londra 17 (A.A.) — Salâhiyetli kaynaklardan öğrenildiğine göre, İngiliz Somalisinin hükümet merkezi olan Berbera'yı İtalyanlardan geri alan İngiliz kit'aları harb gemilerinin himayesinde bir gemi kafilisiyle gelmiştir. İngilizler Berbera'ya geldikleri vakit sahilinden açılan top ve mitralyöz ateşine uğramışlardır. Fakat İtalyanların mukavemeti harb gemilerinin ateşine çabucak kırılmıştır. Mukavemet heyeti umumiyesi itibarile çok şiddetli olmamıştır.

Şimdiye kadar yüz kadar esir alınmıştır ve daha birçok esir de (Devamı 3 üncü sayfada)

Bu sabah gelen haberler 3 üncü sayfadadır

Yeni vergi lâyihaları hazırlandı

Ankara 17 (Hususî) — Hükümetin Meclise takdim edeceği yeni vergi kanun lâyihalarının hazırlıkları tamamlanmıştır. Müdafaa vergisi nisbetlerinin artırılması tekkif edilecektir. Posta ve telgraf ücretlerine cüz'i zamlar icrası da mukarrerdir.

Mühim bir karar
İdare amirlerinin umumî çalışmalarını programlaştırılıyor

Vali ve kaymakamlar, umumî bir faaliyet programı hazırlayarak tatbika başlayacaklar, bu program seleften halefe devredilecek

Dahiliye Vekâleti, idare amirlerinin umumî çalışmalarını hakkında alâkadarlara mühim bir tamim göndermiştir.

Vekâlet bu tamiminde:

«Yurdumuzun bir kat daha şirinleşmesi ve memleketimizin her köşesinde kültür, sosyal, ekim, ormancılık, bayındırlık, sağlık ve ekonomi hareketlerinin ve hususî idarelerle belediye faaliyetlerinin daha hızlı adımlarla ilerliyebilmesi ve vatandaşların her bakımdan yükselmelerini temin suretile halka hükümet arasındaki samimî bağın daha sıkı ve kuvvetli bir hale gelebilmesi gibi idarî kudret ve kuvveti arttıracak, rejim ve yurdu yükseltecek hususların idare amirlerinin kıymetli çalışmalarına bağli olduğu aşikârdır. Omuzlarına bu kadar mühim ve çesidli devlet, yurd ve ulus işleri yükletilmiş olan idare amirlerinin muntazam birer programla çalışmalarını lâzımdır» demekte ve yeni direktifler vermektedir.

Bütün vali ve kaymakamlar birer umumî çalışma programı hazırlayarak Dahiliye Vekâletine göndereceklerdir. Bu programlarda vali ve kaymakamlar kendilerine verilen vazifelerin halen ne vaziyette olduklarını, ne gibi işler ve yenilikler ya-

Dahiliye Vekili Faik Öztürk pılmak istenildiği, bunların ne suretle ve ne zaman yapılacağı, hususî muhasebe, belediye ve maliye bütçelerinin umumî yekûnunu, vergi bakaya nisbeti gösterilecektir. Bu programlar seleften halefe devredilecek, yapılan işler programa vaziedilecektir. Umumî çalışma programları idare amirlerinin sicillerine geçirilecektir.

Tünel seferleri tahdid ediliyor

Tünel 10 dan 12 ye, 13 den 16.30 a kadar işlemeyecek

Elektrik, Tramvay ve Tünel idaresi, tünel seferlerinin tahdidi hakkında evvelce Nafia Vekâletine müracaat etmişti. İdarenin bu tahdid hakkındaki müracaatının bugünlerde Nafia Vekâleti tarafından kabul edilerek talâkadarlara bildirilmesi beklenmektedir.

Tahdid tekkifi kabul edildiği takdirde hemen tatbikata geçilecektir. Tünel kısa bir müddet sonra sabahları saat 7,30 dan 10 a kadar işleyecek, 10 dan 12 ye kadar tatil olunacaktır. Tünel öğleden sonra saat 12 den 13 e kadar bir saatlik bir faaliyeti müteakib saat 13 ten 16,30 a kadar tekrar duracaktır.

Tünel akşamları da saat 16,30 dan 20,30 a kadar faaliyet gösterecektir.

Bu suretle eskimiş olan tünel cer kayışının ömrü biraz daha uzatılmış olacaktır.

Yeni bir dolandırıcılık usulü türedi

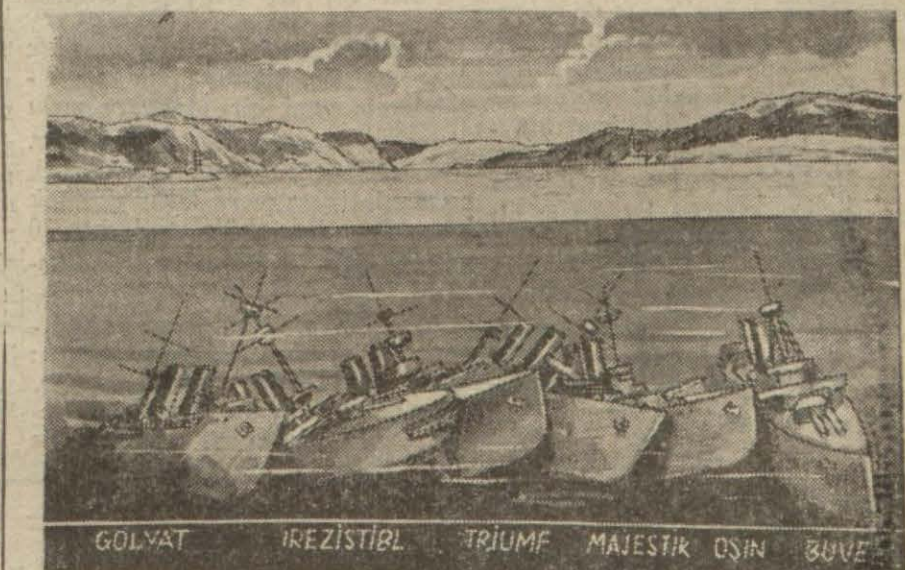
Kendilerine fiat mürakabe memuru süsü veren açığı gözler safdâ tüccarı dolandırıyorlar

Zabita ve adliye, son zamanlarda yeni türeyen bir suçla mücadele etmektedir. Bazı açığı gözler safdâ tüccarları kendilerine Fiat Mürakabe Komisyonu memuru süsü vererek,

bir takım safdâ tüccarları haklarında takibat yaptıraraklarını söyleyip, korkutmak suretile dolandırmaya başlamışlardır. Bu şekil (Devamı 7 nci sayfada)

Çanakkale zaferinin yıldönümü

YAZAN
Emekli general
H. Emir Erkilet

Çanakkale muharebeleri neticesinde mütaarrızların sulara gömülen harb gemileri

26 yıl evvel, 18 Mart sabahı parlak ve sakin bir havada, Müttefiklerin donanmaları, Çanakkale boğazını zorlayıp geçmek kat'i kararile hücum etmişler, fakat muvaffak olamamışlardır.

Bu işde kullanılan 16 (14 Fransız, 2 İngiliz) muharebe zırhlısından üçü (biri Fransız, ikisi İngiliz) batmış, diğer üçü de pek uzun bir zaman için vazife göremeyecek derecede harap olmuştu. Müttebaki ge-

(Devamı 7 nci sayfada)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken Amerikan yardımı

Mühim miktarda Amerikan distroyeri yakında İngiltereye veriliyor

Vashington, 18 (A.A.) — B. B. C.: Parlamento mahfellerinde kat'iyetle söylendiğine göre, yakında mühim miktarda Amerikan distroyeri İngiltereye terkedilecektir.

Amerika donanması
Vashington, 18 (A.A.) — B. B. C.: Bahriye nazırı albay Knox dün bir nutuk irad ederek, Pasifikteki Amerikan donanmasının denizler üzerinde bulunan herhangi bir donanmadan çok daha kuvvetli olduğunu söylemiştir. Albay, eğer güzel memleketimizi müdafaa etmek mecburiyeti hasıl olursa, bu vazifemizi ifadan asla geri durmayacağız demiştir.

Sel halinde yardım
Vashington, 18 (A.A.) — B. B. C.: Lord Halifaxın matbuat mümesillerine beyanatta bulunarak demiştir ki:
— Hitlerin İngiltereye harb malzemesi taşıyacak olan bilümm gemileri torpilliyecğine dair olan iddialarının tamamen boş laftan ibaret olduğu tebeyyün edecektir.
Hitler, İngiltereye sel halinde almakta olan yardımı hiçbir suretle durduramayacaktır.

İlkbahar taarruzu İtalyanlara 30 bin kişiye mal oldu

Atina, 18 (A.A.) — B. B. C.: Matbuat nezaretinin yüksek memurlarından biri Exchange Telegraph muhabirine, İtalyanların ilkbahar taarruzunun kendilerine 30 bin ölü, yaralı ve esire mal olduğunu söylemiştir. Şimdiye kadar 4000 esir alınmıştır.

Yeni bir İtalyan mukabil taarruzu
Atina, 18 (A.A.) — B. B. C.: Dün şafakla beraber, İtalyanlar Arnavudluk cephesinin şimal muntakasında yeni bir taarruzu bulmuşlardır. Bu taarruz püskürtülmüştür. İtalyanlar ancak zayıfları maruz kalmışlardır. Tepedelen muntakasında şiddetli çarpışmalar vukubulmaktadır.

Yunan Kralının O'duya Emrigevimi

Atina 18 (A.A.) — B. B. C.: Kral Jorj. orduya hitaben aşağıdaki emri yevmiyi neşretmiştir:
Dört aydan fazla bir zamandan beri sayca çok yüksek bir düşmana karşı yaptığınız çarpışmada kuvvetlerinizi yıpranmamış ve mukavemetiniz sayıyan hayret surrette artmıştır. Düşmanın uzun bir zamandan beri hazırladığı büyük taarruz bir hafta evvel başlamıştır. Fakat siz bu taarruzu yalnız durdurmakla kalmıyarak düşmana müthiş bir darbe indirmiş bulunuyorsunuz.
Elen muharibler. Galebe çalışıyorsunuz, çünkü sizin damarlarınızda Maraton ve Termopil askerlerinin kanı cevelan etmektedir. Medeni dünya Yunan secaatini kamaşmış gözlerle takip etmektedir.
Cesur Elen muharibleri, vatan namına size teşekkür ediyorum.

Maurice Chevalier Parise g'diyor

Berlin, 18 (A.A.) — D. N. B.: Tanınmış Fransız sinema artisti Maurice Chevalier, Parise gidebilmek için Alman işgal makamlarından müsaade istemiştir.

Eski Rumen Hariciye Nazırı Titulesko vefat etti

Londra 18 (A.A.) — B. B. C.: Eski Romanya Hariciye Nazırı Titulesko dün, Kan şehrinde vefat etmiştir. Sabık nazır 58 yaşında bulunuyordu.

Askeri ceza kanununa ek olarak hazırlanan lâyiha Meclise verildi

Ankara 17 (Hususi) — Askeri ceza kanununa ek olarak hazırlanan lâyiha, hükümet Meclise tevdi etmiştir. Lâyhada teklif edilen esaslara göre, Türk ceza kanunu mucibince takibi izine bağlı suçlara askeri mahkemelerde bakıldığı hallerde, bu izin Millî Müdafaa Vekili tarafından verilecektir. Ceza kanunlarındaki harb ve seferberliğe aid cezai hükümler fevkalâde hallerde tatbik edilecektir.

İngilterede Çinde ve Yunanistanda sevinç

(Bastaraftı 1 inci sayfa)
«Mücadelenin neticesi şimdi muhakkak olarak malumdur.»
Daily Telegraph gazetesi başmakalesinde yazıyor:

«Ruzveltin nutku Fransa bozunundanberi cereyan eden en mühim hâdisedir ve harbin seyri üzerinde ön safta tesiri olacaktır.
Hitler buna kekeleyerek ve demagoji yaparak cevap vermiştir. Hitler Allahın sahsi maksadları uğrunda kanını dökmeğe âmade olanları galebe ettirmeyi bildirmek suretile, bir diktatörün ağzından hiç bir zaman çıkmayan en düşüncesiz sözü sarfetmiştir.»
Daily Express yazıyor:

«Ruzvelt halen dünyanın en büyük siyasi adamıdır. Tahribatını vatanın başını Ruzveltin nutkunu büyük başlıklarla neşretmektedir.
Akropolis gazetesi, «Ruzveltin sözleri zaferin kilicidir» diyor.
Proia gazetesi şöyle yazıyor: «Birleşik Amerika, reiscümhurunun bu nutku ile yalnız maddeten değil, aynı zamanda ve her şeyden evvel manen de adalet, hürriyet ve medeniyet uğrunda çarpışan milletlerin yanbasında yer almaktadır. Bu, adalet, hürriyet ve medeniyetin nihayet müzaffer olacağına bir garantisidir.»
Eleftron Vima gazetesi de diyor ki:

«Yunanistan, büyük Amerikan milletinin gösterdiği itimada lâyık olduğunu isbat edecektir. Yunanistanın bugünkü imtihanında müzaffer çıkacağına imanı vardır ve kendisine geniş ve içten yardımlarda bulunan büyük devletlere, bu suretle zaferden sonra şükranını ödiyebilecektir.»

Boğruan makinist Ekrem'in cesedi bulundu

Bu sabah Heybeliada sahillerinde bir erkek cesedi bulunmuştur. Yapılan kısa bir zabıta tahkikatını müteakib, bu cesedin geçenlerde Çubukludan Büyükdaya su götürür ken batan Nikoli Kantarcıoğlunun sahib olduğu motörün makinisti Ekreme aid bulunduğu tesbit edilmiştir.
Belediye doktoru tarafından yapılan muayenesi neticesinde boğruarak öldüğü anlaşılan cesedin gömülmesine izin verilmiştir.

Japon Hariciye Nazırının seyahati

Tokyo, 18 (A.A.) — B. B. C.: Japon hariciye nazırı Matsuoka önmüzdeki Pazar günü Moskovaya varmış bulunacak ve orada iki gün kalacaktır. Nazır, 21 Martta Berlinde ve 1 Nisanda da Romada bulunacaktır. Romada bir müddet kaldıktan sonra nazır dört beş gün için tekrar Berline dönecek ve bilâhare memleketine avdet edecektir.
Sovyet - Japon iktisadi müzakereleri Moskova, 18 (A.A.) — D. N. B.: Moskovadaki Japon sefirü, Sovyet hariciye nazır Mikoyanı ziyaret ederek, Japon - Sovyet iktisadi müzakereleri etrafında görüşmüştür.

Ordu kıyafet kararnamesinde tadilat yapıldı

Ankara 17 (Hususi) — Ordu kıyafet kararnamesinin bazı maddelerinde tadiller ve ilâveler yapılmışna dair kararname neşredilmiştir. Bu tadiller arasında fena hava şartları altında yapılacak merasimlerde kaput giyilip giyilmeyeceğinin ta-yini, merasimi tertib eden komutanın takdirine terkedilmiştir. İcaabında sırmalı kemer ve apulet kaput üzerine takılacaktır.

Hitlerin nutku ve in ilizler

Londra 17 (A.A.) — Hitlerin dünkü nutku Londrada son zamanlarda söylediklerinden fazla herhangi bir tesir yapmış değildir. Hatta gerek halk arasında gerek salâhiyetli mahfellerde hiçbir alâka bile uyandırmamıştır.

Gestapo, eski Alman çelik kralından 1.5 milyon lira fidyei necat istemiş

Londra 17 (A.A.) — Reuter: Daily Telegraph gazetesinin Buenos Aires muhabiri, Buenos Aires'de dolaşan sayıyalar göre Hitlerle mali yardımda bulunarak iktidar mevkiine gelmesine yardım eden, fakat Sovyetler Birliğile pakt yapılmasına muhalefette bulunan çelik kralı Fritz Thussen ve refikasının Pariste Kontinental otelinde gestapo elinde mevkuf bulunduğunu bildirmektedir. Gestapo kendilerini serbest bırakmak için fidyei necat olarak servetlerinin bakiyesini teşkil eden bir milyon 500 bin İngiliz lirası kadar bir para istemektedir.

Şeker fabrikalarının bir senelik faaliyetleri

Ankara 17 (A.A.) — Türkiye şeker fabrikaları şirketi umumi heyeti bugün toplanarak 1940 muamelât ve hesabatını tetkik ve bilanço ile kâr ve zarar hesaplarını tasdik etmiştir.
Şirketin muamelâtına aid yıllık rapora nazaran 1940 yılında 550422 ton pancar elde edilmiş ve bundan 88.669 ton şeker istihsal olunmuştur. Gene bu yıl içinde pancar zeriyatı ile meşgul olan çiftçiye pancar bedeli olarak 7.921.271 lira tediye olunmuştur.

Yeni bir İngiliz muvaffak yeti

(Bastaraftı 1 inci sayfa)
toplantı getirilmektedir. İngiliz ziyati ihmal edilecek derecede azdır.
İşte Berbera şehri bu suretle yedi ay İtalyanların işgali altında kaldıktan sonra tekrar İngiliz bayrağına kavuşmuştur. Somali İngiliz himaye idaresi geçen Ağustosta İtalyanların istilâsına uğramıştı. İngiliz kuvvetleri adedce çok yüksek bir düşmana parlak bir mukavemetten sonra 18 Ağustosta tahliye edilmişler ve himaye idaresi muvakkaten İtalyanlar tarafından işgal edilmiştir. O zaman su cihet tebarüz ettirilmiştir ki, Somalide müttfiklerin ilk tedbirleri Cibutide bulunan Fransız kuvvetlerine dayanıyordu. Cibutideki Fransız kuvvetlerinin mütarekeyi kabul etmesi üzerine İngilizlerin buradaki mevzilerini tutabilmeleri için daha mühim harb sahalarından ihtiyat kuvvetleri getirmeleri icab ediyordu.

Siyaset ALEMİNDE

• Total bir cihan harbine doğru

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Amerika cümhurreisinin nutku gibi Alman devlet reisinin son hitabesi de artık dünyanın totaliter bir harbe doğru son süratle yürümekte olduğunu göstermiştir. Amerikanın sesine göre yeni dünya yalnız İngiltereyi kırtarmak değil, onun şahsında demokrasinin ta kendisini siyaset etmek gayesini gütmektedir. İngilterenin sukutu, Amerikan iktisadi ve içtimai rejimini hıfzeden ve ona ileri bir mevzi vaziesi gören başlıca kalenin inhidamıdır. O düşerse sıra doğrudan doğruya Amerikaya gelecektir. Bundan doıayı, buna müsaade etmemelidir. İcab ederse harbe girme-yi dahi göze almalıdır. Çünkü bugün bu narbden kaçınmak demek, yarın aynı tehlikeyi, bu defa, Amerikanın kapılarına gelip dayama-şını gönmeyi tercih etmek demektir.

Vehlei ülada fazla hayalperest gibi görünen bu telâkinin ve bu icmanın doğru olan tarafı, uzak bir atıye matuf bir tehlikeyi tazla yakın bir istikbal için muşahede eylemekten ibarettir. Bundan doıayıdır ki Bay Rooseveltin nutkunda baştan başa öfke ile karışık bir endişe havasının hakimiyeti sezilmektedir.

Amerika için tehlikenin uzak bir atıye matufiyeti sebebi ise, totaliter devletlerin bir Avrupa hakimiyetini yakalamaları ihtimali baiddi kabul edile dahi bugünden yarına yeni dünyaya bir taarruz hazırlanmaları imkânının uzun seneler için âdeia mahul bulunmakta olmalarıdır. Maa-mufih Amerikayı bu telâşında doıayı haklı görmekte isabet vardır. Çünkü hasmını istisgar eden her kes, bir gün gelip ya başını veya dizini dövmüştür. Amerika böyle bir vaziyete düşmek istemediği için bir simdiye kadar İngiltereyi kendisi için bir ileri karakol sayarak onalinden gelen her yardımı yapmayı bir borç biliyor. Bunun, kendisi için belki bir cihan harbine sürüklenmek demek olacağına da farkındadır. Fakat olan olmuş, ok yaydan çıkmıştır. Yarının mukadder akıbetini bugünden karşılamağa beis görmiyerek o da kılıcı çekmekte ve terazinin kefesine koymaktadır. Bu hareketi, diğer bir takım müdahalelerin takip edip etmeyeceğini yakın atı bizlere göstermekte taahhür eyleyecektir.

Almanya ve Fransa

Berlin 17 (A.A.) — Yarı resmî bir mebandan bildiriliyor: Almanyanın Fransaya ve Vichy hükümetine karşı hattı hareketinde değişiklikler olmamıştır. Bugün yabancı gazetecilerin sorduğu suallere cevaben Alman hariciye nezareti, yukarıdaki müşahadeye bulunmuştur.

Yeni Rumen elçisi dün itimadnamesini takdim etti

Ankara 17 (A.A.) — Romanyanın yeni Ankara orta elçisi Telemaque bugün saat 16 da mutad me rasimle Cankaya köşkünde Reisi-cümhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmiş ve itimadnamesini takdim etmiştir.
Kabul esnasında Hariciye umumi kâtipi Numan Menemencioğlu da hazır bulunmuştur.

Resmî harb tebliğlerini Bugünden itibaren hergün 5 inci sayfamızda bulacaksınız

İZMİR Enternasyonal Fuarında

Mallarınızı herhalde teşhir etmelisiniz. Büyük yol uzuzlukları, cazib eğlenceler ve sürprizler her seneye İzmir Enternasyonal fuarına yüz binlerce ziyaretçiyi toplamaktadır.
20 Ağustos - 20 Eylül 1941

Almanların en büyük ticaret gemisi yanıyor

Berlin 17 (A.A.) — D. N. B. ajansının verdiği bir habere göre, Nord Deutscher Lloyd kumpanya sına aid Bremen transatlantik vapurunda dün yangın çıkmıştır. Yangını söndürmek için bugün de gayretler sarfedilmektedir. Yangın neden çıktığı henüz öğrenilememiştir.

Mihver devletleri bir haftada 110 taryare kaybettiler

Londra 17 (A.A.) — Geçen hafta zarfında Almanlar Büyük Britanya üzerine yapılan akımlarda 42 taryare kaybetmişlerdir. 60 taryare de Ortasakr harb bölgesinde düşürülmüştür ki bu suretle düşürülen düşman taryarelerinin yekünü 110 a balığ olmaktadır.

Millî küme maçları

İstanbulspor takımı iştirak edemiyor

Futbol Federasyonu millî kümeye girecek takımları tesbit etmiş, İstanbul muntakasına netice-yi bildirmişti.
İstanbuldan Besiktas, Fenerbahçe, Galatasaray, Ankaradan Harbiye ve Gençlerbirliği; İzmirden Altınordu, Altay; Eskişehirden Demirspor takımları sekiz takım halinde maçlara ağılebi ihtimal bu hafta başlayacaklardır.
Ankara ve İzmirden gelen mu-rahhaslar bugün saat dörtte muntakada toplanıp son hazırlıkları ikmal edeceklerdir.
İstanbul dördüncüsü İstanbulspor, millî küme haricinde bırakılmıştır.

İngiltereye yapılan hava akınları

Londra 17 (A.A.) — Pazar Pazartesi gecesi İngiltere üzerine yapılan düşman akınlarında tahrib edilen Alman taryaresi «Yunkers 88» tipindedir. İngilterenin cenubunda yere düşmüş ve infilâk etmiştir. Paraşüt atıyan üç taryareci İngiliz makamatına teslim olmuş-tur. Bu taryarede bir İngiliz gece avcısı tarafından düşürüldüğü zan ediliyor.

Irak hariciye Nazırı Mısırdan döndü

Kahire 17 (A.A.) — Irak hariciye nazırı Tefvik Suudi bey bugün taryare ile Bağdada hareket etmiştir. Kahiredeki on günlük ikameti esnasında Tefvik Suudi bey İngiliz hariciye nazırı Edenle ve Mısır devlet adamları ile konuş-malar yapmıştır.

«Britanyalı ve Türk,, adı altında bir kitab neşredildi

Kitabda, Atatürk'ün kiyasetli ve uzlaştrıcı diplomasisinden bahse ilmektedir

Londra 17 (A.A.) — Times gazetesinin Türkiye muhabirliğini yapmış olan Philip Grawes, «Britanyalı ve Türk», adı altında bir kitab neşretmiştir.
Kitabda Büyük Britanya ile Türkiye arasında 19 uncu asrın son 25 yılı zarfındaki münasebetler tetkik edilmektedir.

Grawes, yarım asır kadar müddet Türkiyenin tanınmaması ve Osmanlı İmparatorluğunun bo-yunduruğu altındaki milletlerin kurtuluşu ile Türk tamamiyeti gibi birbirine zıt temenniler yüzün den işlenen birçok hataları bilhas sa kaydettikten sonra diyor ki:

Batıda işlenen hatalardan baş-ka, Abdülhamidin siyaseti de iki memleket arasındaki bağların takviyesine hizmet edecek mahiyette değildi. Genç Türklerin takip ettikleri siyaset dahi birçok mah-zurlardan âri olmamıştır. Bu mü-nasebetlerin tarsını için Kemal Atatürkün iktidar mevkiine geç-mesile, yalnız Atatürkün dahili islahatı sayesinde değil, aynı zamanda kiyasetli ve uzlaştrıcı bir diplomasi sayesinde ehemmiyetli surette kolaylaşabilmiştir.

Sovyet halk komiserleri heyetinin toplantısı

Leningrad 17 (A.A.) — Ofi-eski Havas - bildiriyor:
Halk komiserleri heyeti, bahri in-saat hakkında halk komiseri Na-mesko, 7, raporunu dinlemek üzere dün toplanmıştır.

Namesko Sovyetler Birliğinin ticari mübadeleleri için bir açık deniz filosuna ihtiyacı olduğunu söyledikten sonra Sovyet sanayinin bu şubesinde hâlâ birçok noksanlar bulunduğunu beyan etmiştir. Komiser bilhassa mezkûr sanayi şubesinde görülen teknik noksanı ile amelânin teknolojik inzibata riayetsizliği noktalarında ısrar etmiştir.

İrlanda müdafaa nazırı Amerikada

Lizbon 17 (A.A.) — İrlanda millî müdafaa nazırı Frankeihern, Clipper taryaresi ile Amerikaya hareket etmiştir.

İtalyada zelzele

Palermo 17 (A.A.) — Stefani: Dün saat 18.30 da burada bir zelzele olmuş ve 3 saniye devam etmiştir. Nüfusca ziyat ve hasar yoktur.

Gazetelerden: Muhtekir esnafı bundan sonra halk da kontrol ve mürakabe edecek!

Şehir Haberleri

Hapishaneye şeker içinde eroin sokmaya kalkmış

Mevkuf arkadaşını ziyarete giden bir sabıkaların hediye getirdiği paketler karıştırılınca, şekerlerin içine yerleştirilmiş eroin paketleri bulundu

Evvelki gün, Sultanahmeddeki Tevkif ve Cezaevleri binasına cidden garib bir hile ile eroin sokmaya kalkışan bir sabıkali yakalanmıştır. Sultanahmedde Dizdare mahallesinde Tahsinbey sokaklarında 27 numaralı evde oturan sabıkalıların Fikret, evvelki gün Cezaevi idaresine müracaat ederek, bir müddetten beri uyutucu madde kaçaklığından dolayı tevkif altına alınan Hayati adında bir mevkufu ziyaret etmek istediğini söylemiştir. Bu müsaadeyi alan Fikret, mevkufu konuşacağı ziyaret mahalline alınmış ve Hayatiye verilmek üzere beraberinde getirdiği bir kese kâğıdı da kontroller tarafından açılarak muayene edilmeğe başlanmıştır.

Bu kese kâğıdının muhteviyatı olan bir paket sigara ile bir miktar çay ve kesme şeker usulen tetkik olunurken, bu şekerlerden beş tanesinin şekli arama memurlarının nazarı dikkatini celbetmiştir.

Bu memurlar tarafından bir de fa daha gözden geçirilen bu şekerlerin büyük bir meharretle ve belirsiz bir tarzda delinerek içerisine küçük paketler halinde eroin saklandığı görülmüştür.

Bu araştırma esnasında foyasının meydana çıktığını anlayan Fikret bir ara kaçmak teşebbüsünde bulunmuşsa da gardiyanlar tarafından buna meydan verilmiyerek yakalanmıştır.

Cezaevine bu garib hilelerle bez yaz zehir sokmağa kalkışın cür'et kâr sabıkali zabıtaya teslim edilmiştir.

Fikretin bu eroinleri kimden ve ne suretle elde ettiği ehemmiyetle araştırılmaktadır.

Tramvaylarda tek bilet usulü yolcu adedini azaltmış

Tramvay şebekesinde tek bilet usulünün tatbikından sonra bilhassa yakın mesafelere giden yolcu miktarının azaldığı görülmüştür.

Tek bilet tarifesinin tatbikına başlandıktan 10 Mart tarihinden sonra bir hafta içinde yolcu adedinin tarifesinin tatbikına başlanmadan evvelki günlere nazaran 10-15 bin kadar azaldığı görülmüştür.

Tek bilet usulünün tatbiki tramvaylardaki izdihamı biraz hafifletmiştir.

Piyas müsabakası

Eminönü Halkeviden: Evimiz Sosyal Yardım şubesi tarafından aşağıdaki şartlar dahilinde bir piyasa müsabakası tertib edilmiştir.

1 — Piyas Sosyal Yardım mevzuunda olacaktır.

2 — Adapte veya tercüme olmayacaktır.

3 — İki perdeden az ve dört perdeden çok olmayacak bir geceyi dolduracak uzunlukta bulunacaktır.

4 — Eserler 15 Temmuz kadar Sosyal Yardım şubemize teslim edilecektir.

5 — Bu tarihe kadar gelen eserler Evimizin Sosyal Yardım, Güzel San'atlar, Edebiyat ve Temsil şubelerinden seçilecek birer azadan mürrekkeb dört kişilik heyet tarafından tetkik edilecektir.

6 — Birinciliği kazanan esere (50), ikinciyeye (25) ve üçüncüye (15) lira mükâfat verilecektir.

Şehir Meclisi dün belediye bütçesini kabul etti

Şehir tiyatrosu temsilinin Nisan sonuna kadar temdidini makamdan talep edildi

Şehir Meclisi dün öğleden sonra Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyasetinde toplanmıştır.

Fenerbahçe yarım adasındaki yollarla Valikonağı karşıdaki çocuk bahçesinin umumi tenviratı hakkındaki teklifler alâkâli encümenlere havale edilmiş, kaloriferle teshin edilen binaların sühnet dereceleri hakkında zabıta belediye talimatnamesine madde ilavesine imkân olmadığı hakkında ki mazbata okunmuş, kabul olunmuştur.

Müteakiben 1941 mali yılı mülhak bütçeleri hakkında bütçe encümeni mazbatasının müzakeresine geçilmiştir.

Karaağaç müessesasının 1941 mali yılı muhammen varidatı ve masraf muhassasatı 1,748,982 lira olarak kabul edilmiştir.

Darülaceze bütçesi 228,497 lira, Şehir tiyatrosu bütçesi de 147,597 lira olarak kabul olunmuştur. Şehir tiyatrosu bütçesinin müzakeresi esnasında bütçe encümeni mazbatasında halkın Şehir Tiyatrosuna gösterdiği rağbet nazarı dikkate alınarak oyunların Nisan sonuna kadar uzatılması makamdan talep edilmiştir.

Kocamustafapâşa cinayetinin faili bulunamadı

Yirmi gün evvel, Kocamustafapâşada Sümbülefendi camisinin bitişindeki bostanda feci bir cinayet işlenmiş, Talât adında bir bahçıvan balta ile kafası parçalanmak suretile öldürülmüştü.

Aradan epey bir zaman geçmiş olmasına rağmen, bu cinayetin esrarı henüz aydınlanmış değildir.

Adliye ve zabıtanın bir müddet tenberi devam eden müşterek tetkikleri sırasında bazı ipuçları elde edilmiş de bu deliller, failin tayin ve tesbitinde kat'i bir rol oynayamamıştır.

Alâkadarlar dün de Çınar komiserliğinde icab eden tetkiklerde bulunmuşlardır.

Münakalat Vekilinin dünkü tetkikleri

Şehrimizde bulunan, Münakalat Vekili Cevdet Kerim İncedayı dün beraberinde Devlet Limanları Umum Müdürü Raufi Manıyas olduğu halde, Galata yolcu salonuna gelerek, bir müddet meşgul olmuştur.

Vekilin, bugün Mintaka Liman Reisliğinde 21 Marttan itibaren faaliyete geçecek olan Deniz Komisyonu işle meşgul olması muhtemeldir.

Dünkü ihracat faaliyeti

Dünkü ihracat 150 bin lirayı bulmuştur. İhraç edilen maddeler arasında İsviçreye fındık, susam, İtalya yaya deri, Bulgaristan ve Romanya'ya tuzlu balık, Çekoslovakya'ya barsak ve kuru yemiş vardır.

Son haftalar içerisinde ihracat piyasasında en calibi dikkat noktası satışların daha ziyade serbest dövizle yapılmış olmasıdır.

Yabancı diller kursu

Lise ve orta okullara lisan öğretmeni yetiştirmek üzere geçen yıl Üniversitede açılan yabancı diller kursu tedrisat müddetinin üç seneye çıkarılmasına karar verilmiştir.

Bu suretle esaslı bir ihtisas tahsili yapacak olan lisan öğretmenlerinden daha ziyade istifade edilecektir.

Azadan Refik Ahmed Sevengil, söz alarak Şehir Tiyatrosunun 10 yıldanberi büyük bir intizamla çalıştığını tebarüz ettirmiş ve temsilin Nisan sonuna kadar uzatılması hususunun evvelce tecrübe edildiği, fakat san'atkarların karşılığında seyirci bulamadıkları söylenmiştir. Bunun üzerine bütçe encümeni namına verilen zahatta makamın bu meseleyi tetkik etmesi ve husulü mümkün görülürüğü takdirde uzatılması bildirilmiştir.

Müteakiben Konservatuar bütçesinin müzakeresine geçilmiş, varidat ve masraf yekünü 104,244 lira olarak kabul olunmuştur. Bu suretle bütçe müzakereleri tamamlandıktan sonra vilâyet, belediye müşterek bütçeleriyle mülhak bütçeleri esami tayini suretile reye konulmuştur. Bütçe bir reye karşılığında 58 reyle kabul olunmuştur.

Şehir Meclisi bugün ve yarın da müzakerelerine devam edecek ve yarın ikinci içtima devresini bitirecektir. Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar meclisin ikinci içtima devresi sonu münasebeti Perşembe günü akşamı Şehir Meclisi azalarına bir çay ziyafeti verecektir.

Üniversite talebesi arasında açılan anket

Üniversite Rektörlüğü tarafından talebelerin şayısı şartlarını öğrenmek üzere talebe arasında bir anket açılmıştır. Bugünden itibaren bütün Üniversite talebeleri kendilerine verilen fişleri doldurarak ayın 22 sine kadar Rektörlüğe vereceklerdir.

Talebeler bu fişlerde gelirlerini, masraflarını ve İstanbulda ne gibi seriat içinde tahsil yapmakta olduklarını yazacaklardır. Gençler Üniversitesinin umumi faaliyeti ne müteallik dileklerini de bu fişlere ayrıca kaydedeceklerdir.

Fişlerde talebenin hususi vaziyetlerini alâkadar eden kısımlar tamamen mahrem tutulacaktır. Yalnız talebenin müşterek ve içtima mahiyette olan cevaplarının umumî neticeleri ilân edilecektir.

Fişlerin tasnifine İktisad Fakültesi Dekanı Ömer Celâl Saraç memur edilmiştir.

Yünlü ve ipekli mensucatın kâr haddi tayin edildi

Fiat Mürakabe Komisyonu, dün kü toplantısında yerli pamuk ipliği ve yünlü mensucatın toptan ve perakende azamî satış fiyatlarına göre kâr haddini tesbit etmiştir.

Yerli pamuk ipliği perakende satışında azamî kâr haddi % 15, yerli yünlü mensucatın bilcümle düz sayaktan imal edilmiş ve istihlak vergisi kiloda 10 kuruşu geçmeyen cinslerinde azamî kâr haddi toptancıya % 7 ve perakendeciye % 12 dir. Bunlar haricinde diğer yünlü mensucatta azamî kâr haddi toptan % 15 ve perakende % 25 dir. Kroşa yün ipliklerinde toptancıya % 15 ve perakendeciye % 20 kâr haddi tayin edilmiştir.

Raşid Rıza tiyatrosu

Raşid Rıza tiyatrosu bugün yeni bir kadro ve yeni repertuarla büyük bir Anadolu turnesine çıkacaktır.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Köpek sürülerinden geçmiyen bir mahalle

Cerrahpaşada oturan okuyucularımızdan Fethi Taluy yazdığı mektubunda şu şikâyetle bulunmaktadı:

Cerrahpaşada Hubyar mahallesinde Cerrahpaşa hastanesine ilhak edilen yeni pavilyonların arkasına tesadüf eden Şeyhülharem ve Çardaklıhamam sokaklarında üreyen köpek sürülerinden bu civar çocukları mektebe gitmek için sokağa çıkamaz bir hale geldiler. Bilhassa geceleri vazifelerinden dönenler bu köpek sürülerinin hücumlarından pek ziyade mütekidirler.

Mahalle halkının selâmeti ve sıhhati noktasından aid olduğu makamın nazarı dikkatini celbetmek üzere muhterem gazetecilerin tavassutunu saygılarımla rica ederim.

Cevabımız:

İzmir okuyucularımızdan Bay C. ye:

Şikâyetinizde ve düşüncelerinizde tamamilen haklısınız. Ancak bu mevzu burada münağa etmek doğru olmaz. Her suçun cezası kanunda tayin edilmiştir. İdam cezası da kanundan çıkarılmamıştır.

Ticaret ofisi için hırsızlıklar

İase Müsteşarlığı Ticaret Ofisi Müdürü Ahmed Cemil Con, Ankaradan şehrimize gelmiştir. Ticaret Ofisi Müdürü, şehrimizde kurulacak olan İthalât Ofisi işlemleri meşgul olacaktır. Ofis hükümetin vereceği tahsisatla mal stokları yapacak ve aynı zamanda gerek ticaret birliklerinin ve gerek belediyelerin ithal etmek istedikleri mallar üzerinde de muamelelerde bulunacaktır.

Diğer taraftan Ticaret Ofisinin derhal faaliyete başlaması için faaliyete geçmiştir. Ofisin bütün servislerini içerisinde alacak olan bir bina veyahud da şehrin büyük hanlarının 20 odalık bir katı azami bir hafta içerisinde kiralanacaktır. Ofisin yeni tayin edildikten sonra derhal faaliyete geçilecektir.

5 Yangın başlangıcı

Evvelki gün ve dün şehrimizin muhtelif semtlerinde beş yangın vak'ası olmuştur.

İstiklal caddesinde 108 numaralı Lüksemburg apartmanının 3 numaralı dairesinden, Sakızağacında 96 numaralı Yorgiye aid evden, Pangaltıda Halâskârgazi caddesinde 263 numaralı doktor Kırkıçyana aid apartmandan, Beyoğlundaki Büyükhendek caddesinde Ankara apartmanının 2 numaralı dairesinden ve Bakırköyünde Kartaltepede 2 numaralı Firdavse aid ahsab evden yangın çıkmışsa da itfaiye tarafından büyümeden söndürülmüştür.

Yeni neşriyat

YENİLİK — San'at ve edebiyat gazetesi. İkinci sayısı zengin münderi, cat ve fevkalâde bir baskı ile çıkmıştır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında, akşam saat 20,30 da İmralının insanları

"Üyge Tabı," EVE DOĞRU

Şimal Türklerinin mümtaz ediblerinden ve İdil Ural müstakil hükümetinin ve devletinin sabık reisi Ayas İshak'ın bu nefis millî hikâyesi kitab halinde intişar etmiştir. 1922 de Berlin, de yazılan ve ancak şimdi tabolunabilen bu eseri hararetle tavsiye ederiz.

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

(Baştarafı 2 nci sayfa)

«Tabiatın mahlûku olan ve zekâsile bazusunun zaferleri neticesile üzerinde bulunduğu toprağın sultanı mertebesine yükselen insan, nice uzun bir zaman nasiyesini çanurlara eğdikten sonra nihayet başını kaldırmıştır. Arza aid hayatının son merhalelerine, hattâ daha yüksek herhangi bir varlığa vâsil olarak ayağa kalkmış olan insan, dehasının düşünce kabiliyetini bu hayatı idrake vakfetmiştir.

«Heyhat! Bunda muvaffak olmaz, fakat hiç olmazsa onu tasavvur ve tahayyül eder. İşte bu suretle doğan emellerile ihtisaslandır ki günün esasını teşkil eder ve onun mevcudiyeti sebebinin husule getirir. Şiirin vazifesi mefkûresini telkin, teşvik, ve bu vazifeyi kendisine bir san'at payesini kazandırır bir natika ile ifa etmektedir. Bu natika, fikri, yükselme gayretleri arasında veznin ve tarabın kanadlarıyla takviye eden bir lisandır ki, teessür heyecanları neticesinde muhakemeyi iptal eden teganni ile birleşmiş olmaktan jettinab için nağmeden kaçınmakla beraber kendisine mahsus bir musiki misvarına maliktir.»

İhtar: Mütercim; aslına kat'i bir mutabakatla noktası noktasına sadık olmağa çalışın her terceme zihinde onun mefadinı serbedecek izahata ihtiyacı arzeder, zannındadır.

Yazdığı manzumeler arasında «Dübbi kbir» ve Lenith «Semi re» isiminde kazaya uğrayan bir balon için inşad ettiği kasideler şairin yüksek düşüncelerine ve duygularına en ziyade terceman olan eserlerinden sayılır. Bunlar, pek uzun ve nakledilecek olsa meziyetinden pek fazlası ziyaa uğrayacak manzumeler olduğundan yalnız isimlerinin kaydile iktifa ediyorum. O zamanın en meşhur ve mühim edip ve şairlerinden olan Cautle Mendès ki bugün için bile eserleri kıymet ve taravetini muhafaza etmektedir, şairin son merhale hakkında diyor ki: «Şimdi şair kanadlarının şa'ah çırpınışları ile, kartal mehabetine malik bir marti gibi süzülüp uçmaktadır. İçinde şaheserler kaynaşan ne güzel bir mahsulü var! Fikrin ve şayın faziletine tamamilen mevkuf ne güzel bir hayat! Bu necib ve kendisine mahsus ayrıca bir mevcudiyete malik olan bu adam etrafının ihtiramlarıyla muhattır.»

Onu ihata eden ihtiramlar yalnız şiirine meftun olanların gösterdikleri meclûbiyet asarından ibaret kal-

mamış ve resmî, yahud, maddi şekiller de almıştır. 1877 de Fransa Encümeni Dânişi, eserlerine büyük bir mükâfat tahsis ettiği gibi cümhuriyet idaresi ona Légion d'honneur nişanından bir kit'asını vermiş ve nihayet 1881 de Encümeni Dâniş azalığına seçilerek edebi mesleğinin en yüksek payesini ihraz etmiştir. 1902 tarihinde de meşhur Nobel mükâfatını kazanan şair bu mühim parayı kâmilken kendi nefesine hasretmek istemeyerek her sene müsabaka ile seçilecek olan bir şairin ilk şiir mecmuasına verilmek üzere bir mükâfat sermayesi tesis etmiştir.

Halid Ziya Uşaklıgil TASHİH

Sully Prudhomme'a aid birinci makedale bazı tertib yanlışları olmuştur. Bunları şöylece sıralayabiliriz:

«Gözler» manzumesinin tercümesinde birinci mısradaki solmuş değil sevilmiş, üçüncü mısradaki kirlarin değil kabirlerin, son kit'anın üç mısraında gene solmuş değil sevilmiş, son mısradaki görmemekte değil görmekte olacaktır. Tashih ve itizar ederiz.

Küçük haberler

Samatyada oturan Katina isminde bir kıza kırtaj yapılarak, ölümlüne sebep olmak iddiasile hakkında mevkufen takibat yapılan Dr. Hüdaveri dün 7 nci sorgu hâkimliğinin kararile serbest bırakılmıştır.

Dün, Devlet Denizyolları işletme umum müdürü İbrahim Baybora, Haliçteki havuzlara giderek teftişlerde bulunmuştur.

Anason, her nevi ipek kozası, ipek kumaşlar, ipek döküntüleri, nebatat kılıpeleri, nebatat döküntüleri bugününden itibaren lisansa tabii tutulmuştur. Bu maddelerden ihraç etmek isteyenlerin lisans almak için Ticaret Vekâleti lisans bürosuna müracaatları alâkadarlara tabii edilmiştir.

Nikâh

Millî mücadele senelerinde Ankarada teşekkül eden Millî sahnemizin en kıymetli sanatçılarında Yaşar Nezih Özsoy ile ses san'atkarlarından bayan Suna'nın nikâh törenleri Beyoğlu nikâh memurluğunda güncü davetli kütlesi ve arkadaşları huzurunda icra edilmiştir. San'atkar çiftte saadet dileriz.

Istanbul Sinema Tarihinin En Büyük günü:
Şimdiye kadar İstanbul'a gelen filmlerin en şahanesi dünyaya meşhur (ÇARDAŞ) ların aşkını unutturan (BİTMEYİŞ SENFONİ) yi hatırlardan silen...
"MARMARA,, sinemasının hususî getirdiği ilk vizyon dünya şaheserlerinden ikincisi - dünyanın büyük şehirlerinde aylarca gösterilmiş
AŞK - MUSİKİ - DANSI ve HAYAT filmi
941 Filmler Kraliçesi
DANKO-PİSTA
(MACAR SENFONİSİ)
Beyazıtta **MARMARA** salonlarında Yarın başlıyor.

Dünyanın en meşhur rejisörü
ERNEST LUBİTSCH'in eseri
AŞK İLÂNLARI
Baş Rollerde:
MARGARET SULLAVAN - JAMES STEWART
ve **FRANK MORGAN**
Pek yakında **MELEK** Sinemasına
yeni muvaffakiyetler kazandıracak bir filmidir.

Aşk ve rüya memleketi... Müzik ve neşe diyarı ateşli serenadlar ülkesi olan NAPOLİ
Bu Perşembe akşamı bütün ihtisamile **LÂLE** de yaşayacak
ESSİZ YILDIZ MARİE GLORY
nin yaratığı
dünyanın en meşhur tenoru **TİTO SCHİPA**'nın güzel sesle süslediği
NAPOLİ ŞARKISI
Kudretin... Müziğin... İhtisamı geçerlemediği büyük bir aşk romanıdır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey eski sözler arasında çok güzel ve mânalı olanları vardır.

... Meselâ «kendi gitti, ismi kaldı yâdigâr.» sözü...

... Bu niçin söylenmiştir, dersin?

Hasan bey — Anlamayacak ne var, kahve için!

Resmî Tebliğler

İngiliz tebliği

Kahire 17 (A.A.) — İngiliz Ortaklık umumi karargâhının tebliği: Libyada vaziyette hiç bir değişiklik yoktur.

Eritrede, İngiliz ve Hind kitaları, Kereni muhafaza eden mevzilerde ehemmiyetli tepeleri zapt etmişlerdir.

Habeşistanda, imparatorluk ve Habeş vatanperver kuvvetlerinin umumi ilerleyişini bütün bölgelerde devam ettirmektedir.

İngiliz Somalisinde, kitalarının zaferi, İngiliz donanması ve İngiliz hava kuvvetleri cüzümlerle iş birliği halinde muvaffakiyetli bir ihraç hareketini müteakib dün istirden edilen Berbera üzerinden yeniden İngiliz bayrağı dalgalanmaktadır.

Kahire 17 (A.A.) — Ortaklık İngiliz umumi karargâhi tarafından dün akşam nesredilen resmî tebliği: İtalyan Somalisinde Habeşistana giren İngiliz imparatorluk kuvvetleri bütün cephelelerde ilerlemektedir.

Garbi Habeşistanda Asoanın alınması ile neticelenen hareket esnasında İngiliz kitalarının yanı sıra Belçika kitaları da harbetmişlerdir.

Trablusta ve Eritrede kayda değer bir şey yoktur.

Kahire 17 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Trablusta 15/16 Mart gecesinde Castelzenito ile Makina tayyare meydanlarına şiddetli bir hücum yapılmıştır. Benito tayyare meydanında bir cephaneye deponası tam bir isabet kaydedilmiştir. Meydanın cenubunda yangınlar çıkmıştır.

Makina'da yerde dağınık bulunan tayyarelere aralarına bombalar atılmış ve müteaddid yangınlar çıkarılmıştır. Bu yangınların neticesi olarak dört düşman tayyaresi muhakkak tahrib edilmiştir.

Eritrede: Dün ve evvelisi gün Kereni ve civarındaki düşman mevzilerine çok şiddetli taarruzlar yapılmıştır. Tayyarelerimiz düşmanın motörlü nakliye vasıtalarını, asker tecemmenlerini, demiryollarını ve yollarını bombardıman etmiş ve mitralyöz ateşine tutmuşlardır.

15/16 Mart gecesinde düşman tayyareleri Maltağa bir hücumda bulunmuşlarsa da ne insanca zayıflık vardır, ne de hasar olmuştur.

Atina 17 (A.A.) — Yunanistan'daki İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Arnavudlukta, dün, sabahın ilk saatlerinde bir İngiliz bombardıman tayyare tesekkülü Tirana tayyare meydanına ve diğer askeri hedeflere tam muvaffakiyetle neticelenen bir hücum yapmıştır.

Birçok düşman avcılarına rastgelmelerine rağmen bombardıman tayyarelerimiz hücumlarına muvaffakiyetle devam ederek hedefler üzerine on tondan fazla bomba atmışlardır. Hangarları ve diğer askeri binaları tam isabetler kaydedilmiştir. Büyük yangınlar çıkmıştır. Yerde dağınık bulunan müteaddid tayyareler bombardıman edilerek ve mitralyöz ateşine tutularak tahrib edilmiştir.

İngiliz hava kuvvetlerine mensub diğer bir bombardıman tayyare tesekkülü Avlonya tayyare meydanına hücum etmiş ve düşman hava dafii bataryalarının şiddetli ateşi karşısında yerde dağınık bulunan tayyareleri mitralyöz ateşine tutmak için pike yapmıştır.

Tayyarelerimizden biri üssüne doğu kenarında Korfu civarında Cant 5066 tipinde büyük bir İtalyan deniz tayyaresini denize düşürmüştür.

Yunanı tebliği

Atina 17 (A.A.) — Elen ordularının başkumandanlığının 141 numaralı ve 16 Mart akşamı tarihli resmî tebliği:

Yer yer şiddetli değişen topçu faaliyeti görülmüştür.

Alman tebliği

Berlin 17 (A.A.) — Alman ordularının başkumandanlığının tebliği:

Alman hava kuvvetleri dün gece İngilterenin cenubunda askeri ehemmiyeti olan hedeflere hücum etmişlerdir. Bristol ve Avenmouth da liman tesisatı ve doklar büyük muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir. Ağır çapta bombalarla Portsmouth liman tesisatına da tam isabetler kaydedilmiştir.

Alman keşif tayyareleri dün gündüz İrlandanın 350 kilometre garbinde cem'an 4.000 tonluk iki düşman silahlı gemisini batırmışlardır.

Alman avcıları tarafından Maltağa yapılan bir hücum esnasında Hurricane tipinde bir İngiliz av tayyaresi düşürülmüştür.

Düşman dün ne gündüzün, ne de geceleyin, ne Alman arazisine

(Devamı 7 nci sayfada)

30 Sene evvel Tobruk - Derne - Bingazi

Trablusta erzak ve cephaneye nasıl tedarik ediliyordu?

Fethi Okyarın hatıraları

Yazan: Emekli General H. Emîr E. Kilit

— 47 —

Erzak ve cephaneye nasıl tedarik ediliyordu?

«Tabii ana vatanla hiçbir muvasalamız kalmamıştı. Yiyeceğimizi de tükenmiştik. Cephanemiz bitiyordu. Ana vatanla muvasala tesisine imkân yoktu. Tunusun develerle erzak temin etmeğe muvaffak olamadık. Eski kovanları toplayarak ve Türkiye'den yalnız fişek kapsülü getirterek ve dahilde barut yaparak cephaneye noksanımızı telâfi etmeğe çalışıyorduk.»

«Biz bu sıkıntılı vaziyette iken İtalyanlar pek az hareket eseri göserdiler ve bizi oldukça rahat bıraktılar. Biz de askeri şerefimizi kurtarmak için elden geldiği kadar çalışıyorduk. Çok fedakâr ve kahraman Türk zabıterleri gönüllü olarak bize itihak ediyordu. Bunların yüksek fedakârlığı ve cesareti sayesinde büyük bir hizmete müteakib olma mümkün olan vaziyet, bilâkis şan ve şerefle idame edilmiş ve İtalyanlar deniz toplarının himayesinde sahilde birkaç noktada durmak ihtiyatkarlığından bir türlü dâba ileriye gidememişlerdi.»

«Bir taraftan da İstanbuldan, gemilerle bize, sahile cephaneye yetiştirtiler. Biz de askeri şerefimizi kurtarmak için elden geldiği kadar çalışıyorduk. Akim kalan müteaddid teşebbüslerden yalnız iki tanesi muvaffak olmuş ve bunlara bize ve Bingaziye hayli cephaneye gelebilmişti.»

«Erzak için Tunusta yerli ve Fransız müteahhidler bulunmuştu. Bunlar bize erzak gönderiyorlardı. Paris'ten de Paris seferatinden alıyorlardı. Bize lüzum olan para, Paris seferatini vasıtasıyla Tunus üzerinden geliyordu.»

«Bence düşmanın ihraç hareketine karşı sahilden ve yakından müdafada bulunmak daha muvaffikti. Fakat firka kumandanı o zaman bombardımanı müteakib şehirde durmayı muvaffik görmemiş ve geriye çekilmişti.»

Mülki idare ve asayiş meselesi

«Miralay Neşet Bey hem firka kumandanı, hem de Trablusgarb valisi vekili idi. Kendisinin bana çok itimadı vardı. İlk zamanlarda yukarıda söylediğim gibi asayiş bozulmuştu. Eşkiyalık ve çapulculuk başlamıştı. Müevcut kazaların başında bulunan mülkiyet kaymakamlarından ekserisi kaç veya nefyedilmiş adamlardan terekübü ediyordu. Bunların dahili asayiş tesis edemeyecekleri aşikârdı.»

«Bunun üzerine bu kaymakamların yerine bu kazalarda en ziyade nüfuzlu olan ve ekserisi belediye reisi olarak vazife görmek üzere bulunan yerli şeyhleri kaymakam nasbettik ve bunları asayişin muhafazasından mes'ul tuttuk. Az zamanda Trablusgarbda işitilmemiş derecede bir emniyet hasıl oldu. Hiç kimse tecavüze uğramıyor ve bir mahalden diğerine rahat rahat gidebiliyordu. Biz Trablusgarbdan ayrılıncaya kadar bu hal devam etti.»

İtalyanların doğu sahil bölgesinde mevzilerini ilerletmeleri

İtalyanlar, 6 İncikânunda yeniden sahil boyunca ilerlemeğe başladılar. Bunun için, 18. ve 93. piyade

alaylarından mürekkep olup umumi ihtiyatı teşkil eden de Mastro piyade tuğayı tahsis olundu. Bu tuğayın yanında umumi ihtiyata dahil 2 ağ ve bir süvari bataryası vardı. Bütün kuvvet general Chaurandın kumandasına altına verildi.

93. piyade alayı, 6 İncikânın 1911 saat 14 de, Karamanlı türbesi civarındaki siperleri geçmiş ve Mediciye tabyasına ulaşarak orada tahkimata başladı. Bu alayı geiden takib eden 18. piyade alayından ayrılan bir tabur, 93. alayın sağını muhafaza için, aksama doğru, Hamidiye tabyasını Fesuma doğru mailen bağlamıştı. Bununla beraber bu vaziyet Türklerle yerlileri, ne İtalyan müfrezelerinin her ileri hareketi teşebbüslerine cüretkârene mukavemet göstermekten ve ne de, bilhas-sa Sidi-Masri civarında mutad gece baskını ve müsademelerinden alıko, yamadı. Bunun da başlıca sebebi, İtalyanların, sık açaçlık olan vaha-da tuttukları hatların ilerisini çıkıp keşifte bulunamamaları idi. Vahad-ık İtalyan muharebe hatlarının naklik oldukları görme imkânları ise açaçtan vesairesinden güç belâ temizleyebildikleri takriben 100 a-dımlık bir mesafeye ihbis ediyordu. 100 a-dımlık meydanın ötesinde İtalyanlar için tam bir mechluliyet hüküm sürüyor ve hiçbir siper veya seyyar müfrezelerle yerli mücahidleri bildikleri gibi hareketten menedemiyordu.

Garba ve cenuba doğru çıkış hareketleri

İtalyanlar, müdafaa cephelelerinin diğer kısımlarından da hernece doğru birkaç defa çıkmışlardı, 9 İncikânında, bir piyade taburu Garb-trablusa şehrinin batısına Gargaşa (Kırkkış) kadar, hiçbir kimseye rastlamadan, ilerlemişti. Aynı günde Lodi süvari alayından bir bölükle bir Alp (yüksek dağ) piyade taburu ve beraberinde bir de top bulunan bir deniz kitalasından mürekkep bir keşif müfrezesi Sidi-Masriden aynı isimdeki tabyaya kadar geçen ve bu tabyayı bir lâhza işgal ederek Ayn-Zara istikametinde Türk ve yerli mücahid kuvvetlerini mevcudiyetini meydana çıkarmıştı.

Kolera ve tedib meseleleri

Bu esnada Trablusta kolera hastalığı tahribat yapıyordu. İtalyan shhiye teşkilâtı ise, hastalığın kitalalara sirayetini menetmekten başka bir şey yapamıyordu. Diğer cihetten İtalyanlar, gerek şehirde ve gerek vaha kısmındaki isyan kaynaklarını ve yerlilerin silah ve mühimmat depolarını meydana çıkarmakla da meşgul oluyor ve fakat, birçok kim-seleri haklı ve haksız kurşuna dizmelerine veya a-nalarına rağmen, bu işleri yoluna koyarak bir türlü otorite tesis edemiyorlardı. Gerilerden emin olmadıkça da bir türlü ilerlemiyorlardı.

İtalyanlar neden ilerleyemiyorlar?

Onun için, İtalyan kumandanlığı mühim ileri hareketleri Trablusta sükûn ve emniyette teassüs etmesine bırakıyor ve o zamana kadar, Ayn-Zara da dahil olduğu halde, vahayı gemilerden atılan mermiler-

Hasta, doktorun yaptığı iğnelerden mi öldü?

Adliye ve zabıta dün şüpheli bir ölüm vak'ası ihbar ve iddiası karşısında bir doktor hakkında takibata başlamış bulunmaktadır. Alâkadarlarca tahkik mevzuu olan bu ihbar ve iddianın mahiyeti sudur.

Cibalide Karanlıkmesid şokağında 23 numaralı evde oturan ve ticaretle meşgul olan Ali adında bir şahıs, bir hafta evvel hastalardan diğndan ailesi tarafından hastalığına muayene ve tedavisi için o civardan bir doktor çağırılmıştır. Aliyi muavene eden doktor, sıhhi vaziyetini tehlikeli bulduğunu söyleyerek kendisine enjeksiyon yaptırmıştır.

Fakat doktorun yaptığı bu iğnelerden bir müddet sonra Ali ölmüş, ailesi efradı da, ölümü bu iğnelerin intaç ettiğini ileriye sürerek zabıtaba müraacaat etmişlerdir.

Diğer taraftan bu ihbardan müteakib edilen Müddeiumumi-lik de lüzum gelen tekliflere başlama başlamıştır.

Dün adliye doktoru Enver Karan tarafından muayene edilen cesed, Morga kaldırılmıştır. Alinin iddia olduğunu gibi yapılan iğnelerden müteessiren mi, yoksa diğer başka hastalığın sevrile mi öldüğü Morgun verereği raporla anlaşılacaktır.

Kokmuş peynirler'e ihtilâf yapan tacir

Büyük peynir toptancılarından Yorgi Kondopolos dün yapılan bir cürmü meşhud neticesinde adliye ve verilmiştir. Buzhane sahibi olan Yorgi Kondopolos, elinde bulunan ve geçen seneden kalma kuru ve kokmuş kasar peynirini kilosunu 75 kurustan satmıştır. Ehli vukuf tarafından yapılan incelemede, bu peynirlerin nihayet 35-40 kuruş edeceği ve peynirlerin koktuğu da pazarı itibara alınırca daha asâni bile satılması lüzum geldiği neticesine varılmıştır. Bu vaziyet üzerine suclu cürmü meşhud mahkemesine verilmiştir.

Bakırköy mensucat fabrikasında yangın

Dün akşam Bakırköyünde Sümerbanka aid mensucat fabrikasında pamuk ayırma dairesinde bir yangın çıkmışsa da mahalli itfaiyesi tarafından nerhal söndürülmüştür.

Yangının ne suretle çıktığı araştırılmaktadır.

Deniz lisesinde diploma tevzii

Deniz lisesi 940.941 yılı mezunlarının diploma tevzi merasimi 31 Mart Pazartesi günü saat 16 da Hesi belhade Deniz Harb okulunda lise binasında yapılacaktır. Merasimde okul kumandanı bir nutuk söyleyecektir.

le taramakla iktifa ediyordu. Bu vaziyet general Bompiani'nin yazdığı vechile (muhasarada bulunanlara mahsus) bir durumdan başka bir şey değildi. Filvaki ilk bombardımanların ve ihraç hareketlerinin verdiği ilk şaşkınlıklar geçtikten sonra, Bay Fethi Okyarın dediği gibi Trablusta inisiatif Türklerle yerliler tarafına geçmiş ve sonuna kadar muhafaza edilmiştir.

Yeni birliklerin muvasalatını müteakib, general Caneva, 26 İncikânında, vaha dahilinde ikinci bir hareket daha teşebbüs etti. Bu hareket açık araziden Masri tabyasına bir taarruzla başladı.

(Devam ediyor)
H. E. Erkilet

Hâdiseler Karşısında

Nezleli radyo

Radyonun düğmesini çevirdim:

— «Burası Ankara radyosu.»

— «Geçmiş olsun dostum.»

— «Şimdi bayan filanca...»

Ne oldu dostum; herhalde halvalardandı. Bu akşam evine döner dönmek için bir ihlamur yapıyor...

Arkana da tentürdiyod sürdün, yat, bir terle, yarına bir şeyciğin kalmaz.

— «Dinliyeceksiniz.»

Bayan filanca şarkıya başlamıştır:

— «Bana ne oldu da ben bilemem.»

«Eski halimi hiç göremem.»

— Ne olduğuna malûm. Spiker dostum gibi nezle olmuştun. Biraz kendinize bakın canım... Bir doktora filân görünün, istirahat tavsiye ederse birkaç gün istirahat edin.

— «Bayan filancadan sonra radyo orkestramızın konserini dinliyeceksiniz.»

— Konuştuğca sesin bozuluyor. Dediklerimi bu akşam ihmal etme.

Orkestra çalar:

— Orkestra şefi dostum, bana merak oldu. Bu ne kadar garib şey. Meğer musiki aletleri de beni âdem gibi nezle olur, sesleri kısılmış ha... O işe pek akhım ermez. Her halde siz daha iyi bilirsiniz. Onları

kim tedavi ederse bir kere götürüp tedavi ettirin.

Sesler değişir:

— A a, birdenbire ne oldu, iyileştiniz demek... Hepinize, spikere, bayan şarkıcıya, musiki aletlerine geçmiş olsun; derim. Birdenbire nezleniz geçti. Sesiniz açıldı. Doğrusu çok mükmemel bir tarzı tedavi keşfettiniz ki bu kadar az zamanda iyi oldunuz.

Sesler gene kısılır:

— Maşallah demeyi unuttum zâhir, gerçi göz gözle değilim amma, nasılsa nazım değdi. Aman gene kendinizi hemen tedavi ettirin, yoksa bu haliniz sizi dinliyenlerin içlerine üzüntü veriyor.

On dakika geçmiştir, sesler düzelir:

— Boyasız tahtaya vurdum, şeytan kululağın kurşun bir daha sesiniz kısılmazın.

Ankara radyosunu dinliyenler, işin farkındadırlar. Söyliyenler, idare edenler acaba farkındalar mı?... Sabık düdüklü radyomuz, şimdi de zaman zaman nezleli radyo oluyor.

Tomat Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Köpeklerin burun izi

Her yerde polis teşkilâtında bir parmak izi bürosu mevcuttur. Birçok sabakalılar, tek tek bir vak'a yaptıkları zaman parmak izleri sayesinde bulunurlar. Çünkü hiçbir insanın parmak izi bir başkasının parmak iziyle aynı değildir.

Amerikada hususî bir müessesese mevcuttur. Bu müessesese parmak izi almaz, fakat burun izi alır. İnsanların nasıl parmak izleri birbirine benzemezse köpeklerin de burun izleri birbirine benzemez. Bu köpeklerin burun izlerini aldıkları köpekleri kaybolduğu takdirde, bu iz sayesinde tekrar bulabilmekte ve köpeğin kendilerinin olduğunu ispat etmekte imişler.

Dişi Tarzan

Dişi Tarzana, köylüler Karpat dağında tesadüf etmişlerdir. Çıplak dolasmakta imiş. Köylülerle karşılaşınca bir an tereddüt etmiş, ve sonra kaçmaya başlamış. Köylüler pesine düşmüşler ve güçle yakalayıp en yakın jandarma karakoluna teslim etmişler. Dişi Tarzana, dil bilmediği için isticvab etmek imkânı bulunamamıştır. Bir akıl hastanesine yatırılmıştır. Uzun tahkikattan sonra dişi Tarzanın asıl ismi Jan Mandrilla olduğu anlaşılmıştır. Esasen pek akıllı olmayan bu kız küçük yaşta iken evinden kaçmış, ormanlara gitmiş ve bir daha dönmemiştir.

Senelerce evvel gazetelerimizde bahsedilen «ayrı kız» hâdisesine pek benzer bir hâdises.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına cevaplarım

Adapazarında K. Yavuz:

Mektubunuza:

«Ben bedbahtım» diyerek bahıyorsunuz. Bence asıl bedbaht sizin sevdiğiniz genç kızıdır. Size bağlanmış, nişanlısından ayrılmış. Siz onun kusurlarını, evlenmek hususunda önünüze çıkacak mâniyeleri ancak şimdi görüyorsunuz ve şunun bunun o kız hakkında söylediklerine fazla ehemmiyet veriyor, hattâ:

— Sana başkalarını buluruz. Tarzındaki tekliflerini de hemen hemen memnuniyetle karşılıyorsunuz.

Ona niçin sevdiğinizi söylediniz. Niçin nişanlısından ayrıldınız. Bu hal aldatmak, kurulaçak bir yuvanın kurulmasına mâni olmak değil midir?

Kızın, ailesinin küçük veya büyük kusurları olsa da bu kusurları siz, evvelden görmek ve ona göre hareket etmek mecburiyetinde idiniz.

Bizde meşhur bir söz vardır: «Aşağı tükürsem sakalım, yukarı tükürsem büyüm.» Derler. Mazur görünüz. Size hiç bir tavsiyede bulunamam.

Serab'a:

Sizin yaşınızda olanlar, fazla havale kapılırlar. Nitekim siz de kapılımsınız ve hakikatin hayale uymadığını görünce ümitsizliğe düşmüşsünüz.

Hâdiseleri biraz daha olgun bir düşüncüyle muhakeme etmeniz lâzımdır. İnsanlar, hayallerin seyrine, muhayyilelerinin vüs'atı nisbetinde kadirlerdir. Ne arzu ederlerse onu tahayyül edebilirler. Fakat hakikat öyle değildir. Onun seyrine insan ancak pek mahdud bir sahada kadil olabilir. Haki-kati olduğu gibi kabul etmek bir mecburiyettir.

Bana anlattıklarınız, sizi ümitsizliğe düşürecek derecede ehemmiyet atfedilecek hâdiseler değildir. TEYZE

«Son Posta» nun tefrihası: 51

YALAN

NAKLEDEN: MEVRURE SAMİ

Onun için, şimdi düşünüyör; Acaba söylemekle, vazifesini mi yapıyor, yoksa büsbütün aksini mi?

Herhalde, hatırladığına göre, sadece içindeki vesveseden, yalan söylemiş olmak azabından kurtulmak için değil, hayır! Tapki bir baş dönmesine tutulmuş gibi, sözlerinin tesiri kendisi veya bir başkası için her şey olursa olsun, susmak kudretini bulamadığından olanı biteni anlatılmaya kalkıştı... Böyle bir vaziyette hiçbir şey umulamazken, acaba o gene de ne ümid etti?

Şimdi dünyada yapayalnız kalmış gibi, müthiş bir çaresizlik içinde, sonsuz bir acı duyuyor... Haki-kat, ona yaranmağa kalkışanların, aletine dönmeye hazır, hain bir kuvvet mi?

Görülmeyen bir lâmbadan ortalağa toz pembe bir ışık yayılıyor ve beyaz ipeklere sürünerek onların rengini değiştiriyor. Salon gibi, bu oda, Minenin gelin odası da, çok genç bir kadın için hazırlanmış süslenmiş. Amma Mine, buraya en ufak bir hayranlık duymuyor, beğenmiyor; çünkü bu odayı sevmiyor. Hattâ o beğensin diye seçilip hazırlanan bütün bu şeylere karşı düşmanlık duyuyor. Onların candan özenilerek düşünülmüş bazı ferretütünden, bütün rubu ürperip inciniyor.

Koltuktan kalkıyor, kapının anahtarını çeviriyor, elleri titreyerek, soyunuyor. İçinde garib bir helecan duyuyor, sanki bütün bu yabancı

şeyler ona bakıyormuş gibi, sıkılıp uyanıyor.

Kocaman, soğuk yatağa girince kuvvetli bir ürperti, bütün vücudunu sarsan, dişlerini birbirine çarptırın müthiş bir titreme başlıyor. O bu hali tanıyor. Bu, Adada tutulduğu ateşin ürpertisi. Hem de çok daha şiddetli. Ve Mine tırtır titriyerek, ceneleri atarak büzülmüş, ince çarşafın, yumuşak güzel yorganın altında bir yerlere kaçır gibi sıkışıp barınmağa cabalıyor.

Sanki üstüne doğru yürüyen buz gibi bir dalgaya karşı koymak istercesine, göğsünün üzerinde, çarşafı iki kolle, çırpınan omuzlarına basıyor, ve dişleri atıyor.

Aman yarabbi! Baş ne kadar ağır! Beyninin içinden fikirler, birbirini tutmaz, hep birden çırpınan, garib bir kankışık, ahensiz bir raks, hedefsiz bir boğuşma için, de çarpışan bir sürü fikirler geçiyor... Sanki bunların maddî, sırtlı bir tutulur şekilleri, hassas ve acılı elyafı var... Mine «bunlar», «bunlar» yüzünden acı duyuyor, yaralı bir yerinden insan nasıl ağır, acı du-

yarsa, öylece maddî bir ızdırab geçiriyor.

Dimağındaki bu deli çarpışmayı, bu vahşi tepinmeyi dindirmek, yatıştırarak veya hiç olmazsa her birine bir sıra, bir yer, bir hudud çizmek istiyor...

Onlar dinlemiyor, hepsi bir yana kaçıyor, bir hava tutturuyor.

Ve Mine düşünüyor, düşünüyor, düşünmemek kudretini bir türlü bulamıyor.

Müthiş bir ızdırab çekiyor. Bu ızdıraba o kadar çeşid âmiller giriyor ki, onu neredeyse «ebedî dinlenmeyi» istetecek kadar harab eden, kırıp yakan bu bezginliği hangisinden bileceğini kestiremiyor.

İçindeki maddî acı ile ötekisi o derece birbirine karışıyor ki, onları artık ayırd edemiyor. Yakan bunaltan ateş, zonklamasını tâ bey-ninde duyduğu boğuk boğuk, güm güm atan kalb, dudakları kavuran susuzluk, her bir yanındaki sırtlı kırıklık, çılginlaşan sinirler, işkenceli başağrısı... Sonra da daha yepyeni, daha canlı canlı bir mazinin hatıraları: Necdetin dediği gibi Minenin

«yalancılığı»! Minenin «hilekârlığı»... Ah! Bu kelime, uğuldayan, tokmak gibi vuran, hiç susmak bilmiyen bu kâbuslu kelime! Minenin hilekârlığı... O müthiş sahnel Ağlayan veya lânet saçan Necdet... Ve sonra... Ve sonra... «Mine sizin... Bütün mevcudiyetiniz... Kendini geri alıyordun... Bilâkis büsbütün veriyor... Büsbütün...»

Mineye, bütün kanı çayır çayyanan kafasına hücum ediyor, sonra birden kaçıyormuş gibi geliyor. Kalbi, damarları, sanki bombos kaçıyor... Vücudu buz kesiliyor, ölecekmiş gibi oluyor...

Fakat birdenbire anladı işte. En çok ızdırab duyuran şeyin, bütün benliğini ezip geçen en büyük acunun hangi yaradan geldiğini, neden kendinden iğrendiğini biliyor.

İç pişmanlığı... Kim bilir daha da nelerle dopdolu, gülümseyerek, hattâ minnetle affedeceğine emin olarak kendisini kocasının sevgisine, kollanına uzatmışken, Necdet onu istemedi... Necdet onu istemedi... (Arkası var)

Memleket Haberleri

Adanada

Üç şehirden sonra burada da tek tip ekme çıkarılacak

Adana (Hususi) — Buğday istihlakinde azami tasarrufa riayet etmek mecburiyetinde bulunduğumuzdan Vekiller Heyeti karar ile Ankara, İstanbul ve İzmir şehirlerinde tatbik olunan yüzde on beş çavdarlı 84-86 randımanlık tek tip un ve bundan ekme imalının Adanada da tatbik edilmesi ve bu suretle toprak ofisi verilecek buğdaylardan azami bir tasarruf icrasına imkân vermek üzere, mevzuabına kararnameye muvazi tedbirlerin ittihazı hakkında Adana valiliği teşebbüsüne geçmiştir. Vilâyet dâimî müfettişi Adana belediyesinin de mütalesini istemiştir. Diğer taraftan vilâyet ziraat müdürlüğü de hazırlık ve tetkiklere başlamıştır.

Çeltik cinslerinin ıslahı
Çukurovada çeltik cinslerinin ıslahı ve çeltiği bölgede diğer mahsuller gibi (Halk ziraatı) şekline sokmak için vilâyet ziraat müdürlüğü devamlı bir gayret sarfediyor.

Diğer taraftan bölgemiz çeltik çeşitlerini ıslah etmek üzere Mısır, Bülürar, Karolin cinslerinden on bir ton çeltik tohumu getirilmektedir. Gelecek bu pirinç tohumlarını Antalya ıslah istasyonun teminlenmesi için cinslerdir. Bu 11.000 kilo pirinç tohumu 16 kurus gibi normal bir fiatla çeltik ziraatı yapanlara tevzi edilecektir. Ziraat müdürlüğünün getirdiği mektep olduğu bu tohumlardan Bularos bire elli ve Mısır çeşidi bire kırk mahsul vermektedir. Bu cins tohumlar geçen yıllarda tecrübe edilmiş olduğundan ve muhtelif intibak ettikleri müşahede edilmiş olduğundan randımanı yükseltmek gayesiyle bu çeşitler üzerinde devamlı ziraat yapılmasına çalışılmaktadır.

Ve bilhassa cenub Anadolu'da çeltikçiliği bir halk ziraatı şekline sokmak ön plânda gelen bir gaye olmuştur.

Bayındırda kanlı bir düğün

15 yaşında bir genç kız bir şerhlik kurşunle öldü

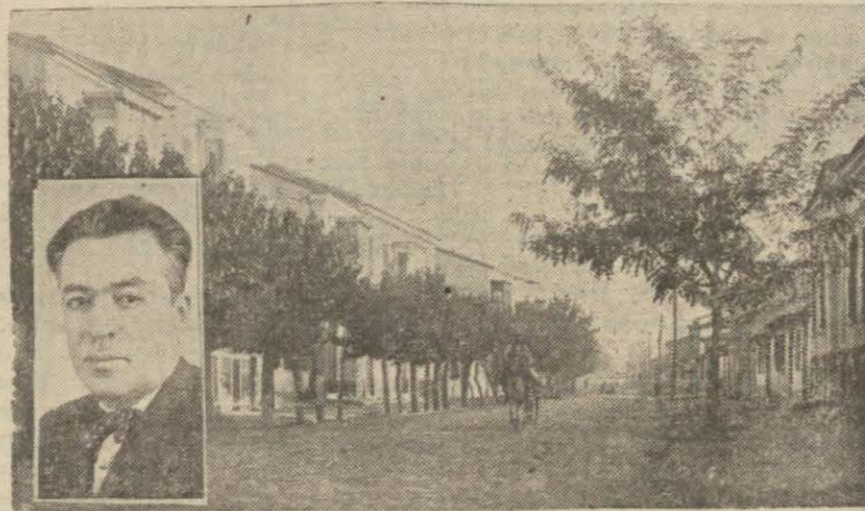
Bayındır, (Hususi) — Burgaz köyünde düğün esnasında tabanca atılması yüzünden feci bir kaza olmuştur. Hüseyin Çatakoğlu adında 16 yaşında bir genç, düğün şerhliğinde tabancasını ateşe başlamış, düğün eğlencelerini ve köyde ender görülen manzarayı seyretmek için Ahmed kızı 15 yaşında Emine havadan düşen ve yüzüne saplanan bir seriseri kurşunla derhal ölmüştür. Düğün evi bir anda matemhaneye dönmüştür. Dikkatsizlik yüzünden kazaya ölüme sebebiyet veren Hüseyin tutulmuş, hapse atılmıştır.

Adanada su sporları

Adana (Hususi) — Adanada su sporlarının ihyası için ciddi çalışmalar alınıyor ve beden terbiyesi tarafından kıklar sipariş edilmiştir. Mersinde yapılmakta olan kıklar 15 Mayısta Adanaya teslim edilecektir.

Nazillinin kalkınması sür'atle başlıyor

İlk anda çiftçiyi büyük zararlara sokan "Nazilli deresi," nin taşması önlenecek, sonra da şehre bol elektrik cereyanı verilecek

Nazillide bir cadde ve kaymakam Feyzi Akkor

Nazilli (Hususi) — Hükümetin burada kurduğu mensucat fabrikası işlemeye açıldıktan sonra Nazillinin gerek iktisadi hareketlerinde ve gerekse sosyal durumunda mühim bir değişme husule gelmiştir. Toprak mahsulleri bakımından Aydın vilâyetinin en ehemmiyetli bir muntakası olan Nazilli, bu müesseseye ile daha çok kuvvet bulmuş ve muhtelif iş çığı, başka yerlerden çalıştıracak getirmişler. Nazilli iktisaden ileri hamleler yapıpça şehrin ve muhtemin bir çok ihtiyaçları karşı karşıya gelmeye başlamıştır. Bunların mümkün olduğu kadar süratle izalesi bugün ciddiyetle el konulmuş olduğu müşahade edilmektedir.

Yeni kaymakam Feyzi Akkor, kazanın bu ihtiyaçları ile ehemmiyetle alakadar olmakta gecikmemiş ve bir hayli tedbirler almıştır. Her şeyden evvel, şehrin yanı başındaki "Nazilli deresi,"nin tahiri ve ıslahı işinden bahsetmek isterim. Bu dere, Nazillinin yasadığı sirtlardan aldığı yağmur sularını kış günlerinde şehir içine yaymak istidatına malik ve yalnız şehri değil, ovayı da selilere boğacak kadar büyüktür. Netekim ekseri yıllar şehre ve ovaya bir çok zararlar yapmıştır. Nazilli belediyesi bu derenin zararlarından mümkün olduğu nisbette korunabilmek için her yıl birkaç bin lira harcardı. Fakat basit tedbirler bu büyük tehlikeyi önleyecek kudrette olmadığı için harcanan paralar heba oluyordu.

Kaymakam Feyzi Akkor, bu tehlikeyi kökünden halletmeğe karar vermiş ve dereyi inzibat altına alacak şekillerin temini yolunda etütlere girerek keşif ve projesini yaptırmaya başlamıştır. Dere, bu seneden başlamak suretile beş senelik bir programa dayatılarak ıslah olunacaktır. Bu yıl belediye bütçesine koydukları tahsisatla işe başlanacak, ıslah ameliyesi meyhanında derenin iki yanı yekdiğerine çok yakın fi danlarla ağaçlandırılacaktır. Bu ağaçlama işi, feyezah halinde yarıkarlıardan gelecek olan müzahrefatına ağaç gövdeleri arasında kalmasına ve suları tutmasına yarın edecektir. Mevzuabıns derede, güzelce kanallaştırılıp ıslah edildiği takdirde şehrin tehdidenden kurtulmasından başka pamuk zer'i yatı

Söğüde iki kanlı cinayet

Bir aşık seodiği kızın yanındaki kadını, bir köylü de bir köy korucusuna öldürdü

Söğüd (Hususi) — Buraya tâbi Oluklu köyünde bir cinayet işlenmiştir. Rızapaşa köyünden körlü İsmail Kızı Suude babasının ve kendisinin rızasıyla Oluklu köyünden bir gençle nişanlanmış, düğün yapmak üzere yanında Kızban adında bir kadın olduğu halde bu köye doğru yola çıkmıştır. Genç kızla Oluklu köyüne yaklaştıkları sırada bir pusuya düşürülmüşlerdir.

Suudeyi evlemeden istiyen, fakat red cevabına karşılık Rızapaşa köyünden 18 yaşlarında Hasan Vural ile amcasının oğlu Recep Vural ellerindeki kırma tüfeklerini kızın üzerine boşaltmışlar, fakat çıkan kurşunlar ancak Kızbanın karnına isabet etmiş ve derhal ölümüne sebep olmuştur.

Katiller bu cinayeti işler işlemez kız bırakarak kaçmışlar, fakat biraz sonra yakalanmışlardır.

İkinci cinayet

Söğüdü Hamidabad köyünde de bir cinayet olmuş, bir korucu öldürülmüştür. Köyden Mustafa oğlu Rasimin eşi civardaki bağlara girmiş, otlamaya başlamıştır. Bunu gören köy korucusu Hüseyin hayvanı bağdan çıkarmak istemişler. Bunun üzerine Rasimle aralarında şiddetli bir münakaşa başlamış, nihayet her ikisi de bir anda kapışmışlardır. Uzun müddet altalta, üstüste boğuşan iki köylüden Rasim alta kaldığı görüncü kamasını çekmiş, bütün kuvveti Hüseyinin vücudüne saplamaya başlamıştır. Hüseyin aldığı derin yaraların tesiriyle derhal ölmüştür. Katil yakalanmıştır.

Boyabadda askerlere kışlık hediye hazırlığı

Boyabad (Hususi) — Kahraman askerlerimize kışlık hediye hazırlığı devam etmektedir. Şimdiye kadar 2547 çift çorab, 1356 pamuklu ve muhtelif cins eşya toplanmıştır.

Türkiyenin en fazla terziyi bulunan kazası

Akhisar (Hususi) — Şehrimizde bulunan terziler, aralarında para biriktirerek terziler birliği adına Hava Kurumuna elli lira teberrüde bulunacaklardır. Burada otuz bir terzihane vardır. Terzilik mesleğinde çalışan patron ve işçilerin yekünü yüz yirmiyi bulmaktadır.

Terziler birliğinin Hava Kurumuna yapacağı bu teberrüde diğer esnaf birliklerini de harekete getireceğine şüphe edilmemektedir.

Resim Akhisar terzilerini bir arada gösteriyor.

Yeni keşif icat ve tetkikler

(Baştarafı 2 nci sayfa)

Netekim geçen Dünya Harbinden sonra gerek Almanya, gerekse Sovyetler Birliği sun'ı kaçuuk yapmak usullerini bulmuşlardır. Bu defa öğrendiğimize göre İtalya kimyagerlerinden biri yepyeni bir usulle sun'ı kaçuuk yapmak imkânlarını keşfetmiştir. İtalyanlar buldukları sun'ı kaçuuk yapmak usulü Almanların ve Ruslarınkinden büsbütün başka dir. Almanlar maden kömüründen sun'ı kaçuuk yapmaktadırlar. İtalyanlar kömüre malik olmadıkları için tabii bu usulden istifade edemezlerdi. İtalyanlar şeker kamışından sun'ı kaçuuk yapmaktadırlar. Bu usul, şimdiye kadar hiç tatbik edilmemiştir.

Demir tozu bundan önce de Amerikada kullanılmakta idi. Fakat Amerikalılar kendilerine lâzım olan demir tozunu İsveçten getirtmekte idiler. İsveçliler ancak yüksek kaliteli demirlerden bu tozu istihlal etmekte idiler. Amerikalılar İsveçlilerden farklı olarak, alelade demirlerden de bu tozu istihlal edebilmektedirler.

Gene Sprey'in beyanatına nazaran demir tozu istihlal etmek için yapılan makineler hiç de basit bir şey değildir. Diğer taraftan demir tozu istihlal etmek bir hayli güç ve tehlikeli bir işdir. Çünkü demir tozu fevkalâde yüksek hararet seraitinde istihlal edilebilir.

Şeker kamışından sun'ı kaçuuk

Harb sanayinin en mühim ibtidai maddelerinden biri de kaucuktur. Halbuki malum olduğu üzere bugün naturel kaucuk, yalnız İngilizlerin inhisarındadır. Muazzam otomobil ve tayyare sanayine malik olan Amerikalılar bile kaucuklarını İngiliz müstemlekelerine Felemenk Hindistanından ithal etmek mecburiyetindedirler. Normal zamanlarda bütün dünya kaucuk ihtiyacını İngilizlerden temin ettiği halde, harb seraitinde kaucuk İngilizlerle, İngiliz dostlarına inhisar etmekte dir.

Geçen Dünya Harbinde de Almanya ve müttefikleri kıvrış bir kaucuk ihtiyacı içinde bulunmuşlardır. Bu keyfiyet, kaucuga malik olmayan milletleri, sun'ı kaçuuk yapmak lüzumuna sevk etmiştir.

Dünya çelik ve kalay istihsalatı

Amerikadan bildirildiğine göre 1940 yılında dünya çelik istihsalatı 157,795,000 tona baliğ olmuştur. Halbuki 1939 yılındaki dünya çelik istihsalatı 150,325,000 tondur. 1940 yılına aid çelik istihsalatı miktarının 65,250,000 tonu Amerika isabet etmektedir. Buna karşılık Amerikanın 1939 yılındaki çelik istihsalatı ise 52,798,000 tondur. İngilterenin 1940 yılındaki çelik istihsalatı 15 milyon tondur. Buna karşılık İngilterenin 1939 yılındaki çelik istihsalatı 15 milyon yüz on dokuz bin tondur.

Fransanın 1940 yılındaki çelik istihsalatı ise 6,100,000 tondur. Halbuki bu memleket 1939 yılında 9,407,000 ton çelik istihsalatı istemiştir. Belçikanın 1940 yılındaki çelik istihsalatı 2,500,000 tondur. 1939 yılında ise 3,429,000 tondur.

Japonyanın 1940 yılındaki çelik istihsalatı 7,100,000 tondur; 1939 yılında bu miktar 7,055,000 tondur. Gene Amerikadan bildirildiğine nazaran 1940 yılının 11 ayı zarfında dünya kalay istihsalatı 209,800,000 tondur. Buna karşılık 1939 yılındaki dünya kalay istihsalatı 156,100,000 tondur.

N. İ. Z.

RADYO

ÇARŞAMBA 19.3.1941

8: Saat ayarı, 8.03: Ajans haberleri, 8.18: Hafif müzik (PL), 8.45: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Hafif şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Halk türkülleri, 13.20: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Ziraat takvimi, 18.08: Melodiler (P1), 18.30: Konuşma, 18.45: Çocuk saati, 19.15: Çocuklar için müzik, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Geçid programı, 20.15: Radyo gazetesini, 20.45: Radyo fasıl heyeti, 21.10: Konuşma, 21.25: Saz eserleri ve zeybek havaları, 21.45: Riyaseticumhur bandosu, 22.30: Saati ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Dans müziği.

Ankara borsası

17/3/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	129.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.98
Atina	100 Drahm	0.9975
Sofya	100 Leva	1.6225
Madrid	100 Peçeta	12.9375
Belgrad	100 Dinar	3.175
Yokohama	100 Yen	31.1375
	100 İsviç. Fr.	31.0050
Altın		24.30

Şaham ve Tahvilat Esham ve tahvilat üzerine olmamıştır.

«Son Posta» nun tefrikatı: 54

ISKOCUYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Sonra ateşe doğru dönerek, ocaktaki odunlara ayağıle hiddetli hiddetli vurdu.
Bir müddet durduktan sonra: — Bir revolvörünüz var mı? Phil? diye sordu.
Dostu soğukça cevap verdi: — Hayatımda öyle bir şey kat'iyen taşımam.
Stephen homurdandı: — Lânet olsun! dedi. Benimki yatta kaldı. Acaba kaptan Mac Kenzi'de bir tabanca var mı? Öteki: — Hakikaten bilmiyor musunuz... diye söze başlıyordu.
Fakat Stephen geri döndü ve kendi sözlerine devam etti: — Torray'nin muhakkak ki bir

tabancası vardı ve Flora da bir tabancası ile ava çıkmıştı.
Arkadaş cevap verdi: — Akhızı iyice kaybediyorsunuz. Biz burada Amerikanın geniş çayırıklarında bulunuyoruz. Bizim için Berge ve tabancalarına karşı kendimizi korumak için yapılacak birer iş, onları unutmamız görün-biriktir.
— Unutmuş görünmek mi? Bakınız hele... Bu dünyada kimse bana tabanca ile hücum edip te cezasız kalmamıştır.
Philippe hakaretle devam etti: — Söylediğiniz şeye bakınız. Bundan o hiçbir mes'uliyet duymaduktan sonra...

Bu anda galeride bir tabanca sesi duyuldu.

XX

Kapı şiddetle açıldı ve Dwight, kolları yukarıda gerisin geriye içeri girdi. Onun arkasından da, elinde, henüz ateş edilmiş bir tabanca tutan Pierre görüldü.
Yüzü gormor olmuş olan oda hizmetçisi durmadan söyleliyordu: — Sizi tevkif ettireceğim. Burada Chicago'da değiliz. Silahınızı yerine koyunuz, hayduklar! bu memlekette kibar insanlar kavgalarını nasıl bitirirler, size göstereceğim.
Fakat bu anda Stephen hiddetle sordu: — Ne oluyor? Dwight alelacele efendisinin arkasına saklandı ve sonra: — Bu adam olanca kuvvetle buraya girmek istiyordu, halbuki ben sizin meşgul olduğunuzu bendenize söyledim. Yolunu kestiğim için üstüme silahını çekti.
Garrison sordu: — Yaralandınız mı?

Dwight mırıldandı: — Zannetmiyorum, fakat nasıl yaralanmadığıma hâlâ hayret ediyorum.

Stephen emretti: — O halde, sesini kes.
Berge elinde bir tabanca olduğu halde, arkasında da Mansard ve Pierre silahlı olarak içeri girdiler. Berge dosdoğru sarmışa yürüdü ve birbiri arkasına sarmışa başladı: — Portföy nerede? Amerikalı ona hakaretle baktı: — Hangi portföyden bahsediyorsunuz? — D'Arenne'den almış olduğunuz portföydü.
Garrison omuzlarını silkti: — Ne demek istediğinizden bir şey anlamıyorum.
Berge iri yüzü mırıldandı: — Ja, so diye mırıldandı.
Sonra dişleri arasından şunları emretti: — Carlos, şunların üstlerini arayınız.
Mansard cebinden tabancasını çıkardı ve öne doğru yürüdü. Fakat çok ağır yürüyordu, bu da kendisi-

sine verilen vazifeden hoşlanmadığını gösteriyordu.

Vérité'nin ceblerini araştırırken mırıldandı: — Bu, bir basit formalite meselesi, darılacak bir şey yok.
Vérité dostuna korku ile bakıyordu, fakat teskin edici bakışı onu teskin etti. Ceblerine bakılmasına müsaade etti, fakat bir şey bulunamadı. Vérité'nin ceblerinde piposundan ve tütün kesesinden başka bir şey yoktu; Garrisonun ceblerinde ise sigara tabakasını ve çakmağı vardı.
Mansard bunları, elini çakmağından Berge verdi ve iri yarı adam da, açmakta olduğu altın tabakaya bakarak çakmağı Stephene uzattı.
Mansarda seslendi: — Şimdi de eşyalarile meşgul olunuz, her şeyi açınız.
Çok kuru bir sesle söylüyordu, zira arkadaşına açıkça tereddüd ediyordu.
— Anahtarlar lâzım bana, diye mırıldandı.
O zaman Stephen: — Dwight diye seslendi.

Sonra, sanki hizmetçi kendisine doğru geliyormuş gibi:

— Binbaşya, arzu ettikleri her şeyi gösteriniz, diye ilâve etti. Yalnız, her iş bittikten sonra inci kol düğmelerimin yerinde olup olmadığını kontrol ediniz.
Hizmetçi onun söylediklerini tasdik etti:
— Peki, mösyö.
Binbaşya kıpırmızı oldu ve bağırdı: — İşte tahrik edici bir emir! Stephen gülmede başladı: — Herhalde sizin araştırmanız kadar değil, dedi.
Binbaşya öksürdü ve: — Bunlar bir kendilerine yakışacak şeyler değil, dedi.
Garrison fikrini açıkça söyledi: — Bir imkândan bahsediyorum; işte o kadar dedi.
Bu sözler üzerine binbaşya kızgın gözlerle ona hiddetli hiddetli baktı. (Arkası var)

Çanakkale zaferinin yıldönümü

Çanakkaleye kuş bakışı bir nazar

(Bastarafı 1 inci sayfa)
26 ncı yıldönümünü idrak ederken, derin bir fahır ve mübahat duyduğumuz o büyük zaferin nasıl elde edildiğini anlatmak istiyoruz.

Garbi Avrupa cephesinin yapılabir siper muharebelerinden kat'ibi bir netice çıkıyacağına kanaat getirmeye başlayan bazı Fransız generallerinin ve politikacılarının kafalarında, yavaş yavaş bir Balkan sefer planı doğmağa başlamıştı. Bunun gibi, İngiliz harp mahfellerinde de, üç bakımdan bir Çanakkale teşebbüsüne lüzum görülüyordu:

1. İstanbulu zaptederken Türkiyeyi Almanyadan ayırmak ve teslimine mecbur etmek.

2. Bu suretle Balkanlarda, henüz tereddüde bulunan Bulgaristanla Yunanistanı ve tabiiyle Romanyayı İtilâfçılar lehinde harbe sürükleyerek Almanyanın cenubdan ihata ve abluksunu tamamlamak.

3. Malik bulunduğu milyonlarca askere top, tüfek, mühimmat vesair harp malzemesi yetiştiremeyen Rusya'ya bunları nakle yarınacak olan yolu açarak onunla daha sıkı iş birliği yapmak ve bu suretle Almanları şarttan daha ziyade sıkıştırmak.

Bu resmi mülhazalardan dışarda, emperyalist dimağların ehemmiyetle kurcalayan bir dördüncü nokta daha vardı ki, o da Rusların Almanlardan tam darbe yemekle oldukları, yani zayıf buldukları en müsabib bir sırada, Boğazlarla İstanbulu el koyarak bu hususta Rus emel ve ihtiraslarını önlemek idi.

Cözüldüyü ki, bir İngiliz amiralinin kumandasında bulunan müttefik donanma, sayed Çanakkale boğazını zafta imkân bulsaydı, donanmanın peşinden Marmaraya sokulacak olan 100,000 kişilik bir Müttefikler ordusile İstanbul tehdid olunacak ve harb, Yakındoğuda, Müttefiklerin düşündükleri ve istedikleri gibi bir yol almak istidamını gösterebilecekti. Fakat Türk topçularile denizcilerinin Çanakkalede gösterdikleri mukavemet ve maharet Müttefik donanmayı mağlûb ve yapılan plânları altüst ederek harbin dört yıl uzamasına sebep olmuştu.

İngilterede, Akdeniz boğazının zorlanıp açılması, 1915 yılı bida-yetine artık kat'ibi bir karar halini almıştı. Yalnız bahriye nezaretile, harbiye nezareti arasında bu hususta baş rolün donanmaya mı, yoksa orduya mı aid olduğu hakkında ciddi bir ihtilâf hâsıl olmuştu.

Bahriye nezaretinin fikrine göre Boğazi donanma açacak ve kara kuvvetleri onun vazifesini kolaylaştırmak için bazı noktaları işgal edecek. Harbiye nezareti ise, top ve mayın müdafaa edilmiş dar ve uzun bir boğazi donanmanın zorlanmayacağı ve zorlanıp geçse bile arkasını muhafaza edebilecek için bu boğazi iki tarafını bir ordu ile işgal etmek zarureti hâsıl olacağı kanaatinde idi. Bu sebeble harbiye nazırı Kicner bu maksad için tedricen bir ordu hazırlamak, bahriye nazırı ise bu işi derhal donanmaya yaptırarak fikrinde idiler.

Neticede, bahriye nazırının aceleliği, Kicnerin teenni ve basiretine galebe çalarak, Çanakkale boğazının bir İngiliz - Fransız donanma ile zorlanmasına kat'ibi karar verildi. Müttefikleri ve bilhassa İngiliz bahriye nezaretini bu karara sevkeden baş amiller arasında Çanakkale boğazını müdafaa eden Türk topçularile topçularına ve Türk denizcilerinin maharetle kullanacakları mayınlara asla bir kıymet ve ehemmiyet atfetmemek de vardı.

Elhasıl, Çanakkale boğazına donanma ile yapılacak taarruz harekelerine başlanıncak üzere, 19 Şubat 1915 günü tayin ve tesbit olundu. Bugüne İngiliz bahri tarihinde büyük bir ehemmiyet verilir. Sebepi, 105 yıl daha evvel, yani 1807 senesi Şubatının 19 unda, Amiral Dak Worts'un kumandasındaki İngiliz yelkenli filosu Akdeniz boğazını zorlayarak İstanbul önüne kadar gelebilmişti. İşte bunun hatırası şya olunsun için, İngiliz ve Fransız muharebe gemilerinden mürkekbir Müttefikler donanması o gün sabah erken Boğazın Anadolu met-halinde Orhaniye tabyama ilk mer-miyi uzak bir mesafeden fırlatmıştı. Bugünkü taarruzdan maksad, Boğazın methalini iki taraftan muharebe ve müdafaa eden Orhaniye, Kumkale, Seddibahir ve Ertuğrul tabyalarını yıkarak içindeki (15-28 santimetrelük adı ateşli eski) topları susturmak. 8 İngiliz ve Fransız harp gemisi akşama kadar uğraştıkları halde bu işi tamamlıyamadılar.

Bu sebeble methal istihkamlarının tahribi işine 25 Şubatta devam olundu. Bugün zırhlıların sayısı ona çıkarılmış ve bombardıman 7,5 saat devam etmişti. Nihayet iki bombardıman neticesinde methaldeki dört eski tabyenin tek mil topları harab ve bir cephanelik berhava olmuştu. 26 Şubattan 17 Mart'a kadar methal istihkamlarının tamir ve takviyesine meydan vermemek için, Müttefik donanmalar oraları daimi ateş altına almakla beraber, karaya da keşif kolları çıkarmağa teşebbüs ettiler. Fakat her defasında red veya tard edildiler. Ondandı, geceleri mayın tarama gemilerile Karanlık limanı taradılar ve bu limanın iki tarafındaki obüs bataryalarınızdardanos tabyasını bombardıman ettiler. Fakat obüs bataryalarımıza hiç bir ziyan gelmemişti. Çünkü bunlar sık sık yer değiştirerek daima yeni bir mestur mevziden ateş ediyorlardı.

Nihayet 17 Mart günü Boğazın methalinden dar yerine kadar olan kısımdaki bütün mayınların temizlendiğine kanaat getirilerek havanın iyi olacağı da anlaşılmuş olduğundan ertesi sabah 6 İngiliz ve Fransız muharebe zırhlısil bir çok muhrib ve mayın tarama gemisinden mürkekb donanma Çanakkale boğazına serin bir cenub rüzgârile yaklaşıyordu. «Ağamemnon» İngiliz zırhlı kalavuzluk ederek birinci İngiliz deniz fırkasını Boğazdan içeri sokmağa başladı. Muhrirler ileride manevra sahasını tarıyor, Prens Corç ile Triyomf Ağamemnonu sağlı ve sollu takip ediyorlardı. Yarın saat sonra gemiler Kumkale arkasından yapılan obüs ateşi altına girdiler. 18 Mart Çanakkale boğazi muharebesi işte bu suretle başladı.

İngiliz ve Fransız muharebe gemilerile tabyalarımız arasında çok siddetli bir topcu düellosu olmuş ve Boğazdaki toplamız ve tabyalarımız alelümum eski olmalarına rağmen galebe bizde kalmıştı. Büyük Harbe silahlarımızı san ve şeref ilâve eden bu ilk büyük Türk zaferinin kazanılmasında bilhassa mayın gemilerimizin cesur ve usta komutan, sübay ve erlerinin de büyük hisseleri vardır. Çünkü düşmanın musirane mayın toplama me-saisine rağmen Türk mayınleri üç zırhlının batmasına sebep olarak muharebenin düşman aleyhinde neticelenmesinde birinci derecede rol oynamışlardır.

Almanya nu'ku nasıl karşıladı?

(Bastarafı 1 inci sayfa)

Havas-ajansı bildiriyor:
Ruzvelt'in nutka Fransada bey nelmil siyasi müşahideler arasında hiçbir hayret tevild etmemişti. Bu nutuk her şeyden evvel Amerikanın dahili siyaseti icabı olarak söylenmiş bir nutuk diye telâkki edilmektedir. Nutuk ancak bu bakımdan nazarı dikkatli celbetmiştir. Reiscümhurun Amerikan sanayiine hitabı ile sabotajcılara grev ve müsevviklerine ve harbden müstefid olanlara yaptıkları ihhtarlar Amerikayı demokrasinin tersanesi haline sokacak projenin ne gibi zorluklarla karşılasacağı-nin gizlenmediğini göstermekte dir.

Nutuktan hiçbir netice çıkarılmamakta, valuz Ruzvelt'in kiralamaya ve ödünç verme kanununun kabulünden sonra birlik zarure-tini tebarüz ettirmeye faydalı bul-tuna sebep olduğunu göstermektedir.

Balkanlarda son vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Atina, pusuda bekleyen bütün devlet adamlarının hedef noktasını teşkil etmektedir. Epir ve sonra Arnavudluk harbinin başındanberi Alman hariciye nazırı Yunanistanı a-çıka koruması ve İtalyan taarruzuna rağmen, Metaksas hükümetile siyasi münasebetlerini kesmekten içtinab eylemiştir. Almanya böyle hareket etmekle, müttefikinin -kendi kanaatine göre - işlediği hatayı tamir eylemek üzere ileride diplomatik bir müdahaleye zemin hazırlamak istemiştir.

Makedonya hududlarında Alman ordusunun bulunuşu Yunan devlet adamlarının, Eden tarafından Atina'ya yapılan ziyaretin temin ettiği siyasi mukabil ağırlığa rağmen, ihmal edilmeleri güç olan bir bür-handır. Fakat İngilizler de kıymeti inkâr götürmez fiili bir bürhana malik bulunuyorlar. O da, İngilizlerin Yunan adalarında deniz ve hava üslerini işgal etmiş bulunmalarıdır, Yunan kralı ikinci Jorjun muvafakat edebileceği bir mütareke İngilizleri o üslerden çıkaramaz. Halbuki İtalyan ve Almanyanın asıl hedefleri İngiliz kudretini vurmaktır. Şarki Akdenizde bu kudreti vurma içindir ki Roma Atına çatmıştır. Ve bugün de Berlin gene aynı şey için İtalyanın imdadına koşmaktadır.

İşte bundan dolayıdır ki Mihverin siyasi gayretleri Atınadan ziyade Ankara ve Belgradta tekâşif etmektedir. Yugoslavya hakkında birbirine zıt birçok rivayetler dolastı ve bu arada Alman devlet adamlarile Yugoslav naibi Prens Polün görüştileri kat'ibi olarak söylendi ve sonra tezkib edildi. Naib Prens Polün tipki kralmış gibi hareket etmekten çekindiği malumdur. Prens Pol, kendi vazifesinin, önümüzdeki Eylülde olgunluk yaşına girerek bilfil idareyi ele alacak olan kral ikinci Pi-yere krallığı dahilinde müttehid ve haricen ihlâl edilmemiş bir halde teslim etmek olduğu kanaatinde-dir.

Bunun içindir ki son senelerdeki bütün Yugoslav siyasetine ilham eden esas şu olmuştur: Sırlar, Hırvatlar ve Slovenler arasında bir anlaşma bulmak ve bütün konsullarlayı geçirmek. Herhangi bir zamanda takibi esasen güç olan böyle bir siyaset yolu, civarda harp cereyan ederken ve bir komşu memleket ecnebi ordunun işgali altında bulunurken bilhassa daha ziyade güçleşir. Baş ahvalde istikâf, vaziyet almazı tekbül eder. Filhalkika, günün birinde sayed Yugoslavya birtarafılığı yüzünden kat'iyen ifradada düşerse, onu her taraftan çevirecek olan kuvvetli bir devletlin eline geçmiş olur ve artık hiç bir harekette bulunamaz.

Londra, işte bu noktada nazarda götürüyor ve Belgradı, Hitlerle tedricen kanmakla, muahaze ediyor. Herhalde bunun için olacak ki, İngiliz diplomasisi Yugoslav devlet adamlarına ihtarda bulunmuşlardır. Alman taziyekine karşı bir müvazene tesis edilmek isteniyor. Ankarada buna benzer çok sıkı bir mücadele olmaktadır. Anadolu'dan Almanlar uzaktaki bulunuyor. İngilizler ise Belgradta nisbetle daha yakındır. Bunun için İngiliz hareketi Ankarada daha kuvvetle kendisini hissettiriyor.

İngilizlerin ve Türklerin menfaatleri tesanüd halindedir. Her ikisi de Almanyanın şarka doğru genişlemesini durdurmak istemektedir. Türkiye, Almanyanın Bağdad ve Musula gidebileceği yolun üzerindedir. Türkiye ya mukavemet edecektir -ki harb göze alınmadan bu yapılamaz- yahud da boyun eğecek ve Romanyanın ve Bulgaristanın akıbetine uğruya -caktır. Türkiyenin stratejik vaziyeti Yugoslavyadan daha iyidir. Ancak Rusyanın Mihverle iş birliği yapmaması lazımdır. Türkiye zimamdarları Edenle görüştüler ve şimdi de Hitlerin gönderdiği mesaj üzerinde müzakere ediyorlar.

Almanyanın Ankarada işleri zorlamakla menfaati yoktur. Hitler'in istediği şey Türklerin Almanyayı, Balkanları rahatça hazmederek İngilizlere karşı bir hareket üssü yapmakta serbest bırakılmadılar. Belki de Hitler Reiscümhur İnönü'den bir mütareke için Atınada dostça tavassutta bulunmasını rica etmiştir. Yunanistanı elde etmek için onun nezdinde bir dost ve müttefikli tavsi etmek mahirane bir usuldür.

Türkiye Yakınşarkta çıkan yangını söndürmek arzusu ile bu siyasi manevraya kapılacak mıdır? Bu na evet diyebileceği müsaide ortada hiçbir şey yoktur. Bilâkis, bize öyle geliyor ki Türkiye, belki de kendini çeviren Müslüman devletlerle mutabik olarak, kendi istikbalini Büyük Britanyanın istikbaline bağlı tutmağa karar vermiştir. İngilterenin Afrikadaki siyasi savaşları herhalde aydınlı ferleri Arab âleminde büyük bir tacaktır.

Amerika harb halinde

(Bastarafı 1 inci sayfa)

çıkça yazmaktadır. Başmakalelerin çoğu fedakârlık yapmağa hazır olan Amerikan milletinin hüsnü niyetine işaret ederek «demokrasilerin mühimmat deposu» sıfatile Amerikanın mes'uliyetini müdrik olması lâzım geldiğini kaydetmektedir.

Nevyork ve taşra gazetelerinden alınan bazı hülasalar:
Nevyork Times'den:
«İngilterede, Kanadada, Ayus-tralyada, Yunanistanda ve Çinde, mütecevizin icraatta bulunduğu veya icraat tehdidi yaptığı binlerce ocakta, kalberde doğan ümidler artmakta ve burada bulunan erkek ve kadın herkes yeni bir cesaretle yaşamaktadır. Geçen hafta Amerikada reiscümhurun tasvibile alınan kararın harb için ve hür insanlar için dönüm noktası teşkil edeceği bir gün anlaşılacaktır.

Nevyork Herald Tribune'den:
«Üzerimize bir vazife aldık ve işte nihayet samimi fedakârlığa hitab etmek zamanı geldi. Bu vaziyetin hüsnü ifa edileceğinden hiçbir zaman şüphe edilmemiştir. Cihanşumul kudret şöretimiz, nihaf ve kat'ibi zaferi bağladır.»
Pittsburg Gazette'den:
«Ruzvelt, Amerikalıların ezici ekseriyetini teşkil eden ve İngiltereye kabil olan yardımını yapmaması istiyenlere hitab etmiştir. Diktatörlerin her yerde demokrasileri imha etmek hususundaki niyetlerini şimdi apâşikâr görüyoruz. Tesebbüslerinde muvaffak olamamaları için verdiğimiz karrarda hepimiz müttefikiz.»
Philadelphia Record'dan:
«Ruzvelt, Amerikan milleti seninle beraberdir. Millet de bütün kuvvetimize gaze basalım ve son süratle ilerleyelim, diyorlar.»
Detroit Free Press'den:
«Ruzvelt'in taleb edeceği fedakârlıklara sevinçle rıza gösterilecektir.»

Cleveland Plain'den:
«Hitlerizm dünya yüzünden silininceye kadar Amerika hürriyeti için harb edecektir.»
Youngstown Ohio Vindicator'dan:
«Amerikalılar kendilerine aid bir muharebenin başkaları tarafından yapılmasından memnun değildirlir. Reiscümhurun nutku harp gayretlerinin hareket noktasına işaret etmektedir. Bu andan itibaren Amerikalılar artan bir hızla, Hitleri durdurmak ve gerek kendilerinin, gerek başkaları-nın hürriyetinin tehdid altında bulundurulmasına nihayet vermek isteyeceklerdir.»

Kansas City Star'dan:
«Totaliterlerin tecavüzüne karşı Amerikanın bütün maddi kaynakları harp meydanına atılacaktır. Bu vazifeyi tamamlamak lâzımdır. Dünya nazarında kudretli bir devlet olarak tanınmağımız tam ve kat'ibi zaferi bağladır.»
Hartford Connecticut Courant'dan:
«Amerikanın harb karşısındaki vaziyeti hakkında bir tereddüd varsa artık o tereddüd de reiscümhurun nutku ile izale edilmiştir: Harbdeyiz.»

Ruzvelt'in nutkuna muhalif olarak şimdideye kadar iki makale çıkmıştır:
Chicago Tribune diyor ki:
Ruzvelt karşılık istemeksizin iki elile hediye uzatmıştır.»

Sovyetlerin vaziyeti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

yi istirdad ve evvelce hiç bir zaman kendisine aid olmayan Bukovinayı da ilhak etmişti. Bu sahada kendisile Almanya arasında bir ihtilâf mevcut olamazdı. Balkanlarda Alman ekonomisinin hakimiyet ve nüfuzu ise Rusyanın muhalifete neyeti, ne de imkânı olmayan bir emri vâkidi. Fakat Balkan meselesi Rusya için başka bir âläka arzettektedir. Zira Karadenizde seyrüsefaının emniyeti ve Çanakkaleden geçiş ve Akdenize münaके serbestisi muayyen bir nisbet dahilinde Balkanların statusüne bağlıdır. Romanya ve Bulgaristanın Alman orduları tarafından işgalinden sonra bu ordular yalnız Tuna üzerinde yerleşerek kalmamış, fakat doğrudan doğruya Karadeniz üzerinde yerleşmiş bulunuyorlar. Bu vaziyet Sovyetler Birliği için Boğazları en ciddi bir mesele haline koymaktadır.

akıs yapılmıştır. Sonra Türkiye pek âlä biliyor ki, Almanyanın şarka doğru genişlemesine âlet olursa, Rusya ile düşman vaziyetine geçecektir. Bu da Türkiye için çekilecek bir haldir.

Gelecek günler, Ankarada olduğu gibi Belgradda da girişilen siyasi savaşları herhalde aydınlı bir tacaktır.

Bulgar radyosuna göre Alman ordusu yürümek üzere!

(Bastarafı 1 inci sayfa)

görünyör ki, Alman genel kurmayı, Yugoslavya meselesini halletmedikçe Yunanistana karşı herhangi bir askeri harekette bulunmayacaktır.

Almanya, şimdilik diplomatik yollarla Yugoslavyayı taziyke devam etmektedir, Belgrad hükümeti ise, memleketin mülki tamamiyetini tehlikede bırakacak olan hiç bir anlaşmaya yaklaşmak istememekte ve istiklallerini korumaya azmetmiş görünmektedirler.

Diğer taraftan Bulgar radyosu dün, Almanyanın Yunanistana karşı hareketi geçmek üzere bulunduğunu bildirmiştir.

Bugün de, Bulgar radyosunun spikeri, saat 14 deki radyoatında şunları bildirmiştir:
« Yunanların, memleketlerine İngiliz askerlerinin gelmesine müsaade ettiklerine bakılırsa, kendilerin karşı yapılacak bir Alman hareketini de göze aldıklarına hükümlunabilir.

Mademki vaziyet böyledir, Almanlar da harekete geçerek Hollanda ve Belçikada olduğu gibi bir kaç gün içinde İngilizleri denize dökmeye mecbur kalacaklardır.

Bulgar başvekil Filof da, gazetecilere verdiği beyanatta, umumî Harbden sonra Bulgaristan'a yapılan haksızlıkları anlatmış ve demiştir ki:
« Tarihimizin kat'ibi anlarını yaşamaktayız. Övle dakikalar yaşıyoruz ki, bize karşı yapılan hak sızlıkların tamiri gecikmiyecektir. Bütün haklarımızı tekrar elde edeceğiz.»

Almanlar ne diyorlar?
Berlin 17 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor:
«Berlinin siyasi mahfelleri, Yunanistana İngiliz kut'aları çıkarıldığına dair alınan yabancı haberleri bilhassa büyük bir âläka ile tetkik ediyorlar.

Bu mesele hakkında bir eenebi gazetecisi tarafından sorulan suale Alman hariciye nezaretine şu cevap verilmiştir:
Almanya tedbirlerini bu gibi haberlere istinaden değil, münhasıran kendi haberleri üzerine alacaktır. Esasen Almanya ile Yunanistan arasındaki münasebetler hakkında kâfi derecede sarahatle müteaddid defalar söylenilen sözlerle ilâve edilecek hiçbir şey yoktur.

İtalya ile Yunanistan arasında müzakere haberleri asılsız
Berlin 17 (A.A.) — Yarı resmi bir membadan bildiriliyor:
Alman hariciye nezareti, bir mütareke akdi için İtalya ile Yunanistan arasında sözde müzakere cereyan ettiği hakkındaki yabancı haberleri, uydurulmuş ve hakikate tevafuk etmez olarak tavsif eylemiştir.

İsviçre gazetelerinin verdikleri haberler
Bern 17 (A.A.) — Ofi:
İsviçre gazetelerinin Berlin ve Balkan hükümet merkezleri muhabirlerinin Balkanlardaki vaziyet hakkında gönderdikleri haberler arasında ezümle şunlar vardır:
Die Tat gazetesinin Berlin muhabirinin bildirdiğine göre, Arnavudluk cephesinde vukua geçen son çarpışmalar Alman tayyarelerinin ve piyadesinin iştirak ettiği hakkındaki haberler yalanlanmaktadır.

Neue Zürcher Zeitung'un Belgrad muhabirinin tasrih ettiğine göre, garbi Trakyanın tahliyesi hakkında hiç bir emirname yoktur.
Yugoslav askeri mahfellerinde, askeri vaziyetin inkişafı hakkında hiç bir tahmin yapılmamaktadır. Fakat pek muhtemel hareketün uzun süreççisi sanılmaktadır. Çünkü bu mevzinde arazi, büyük güçlükler arzettektedir.

Amerikalılar vaziyeti nasıl görüyorlar?
Nevyork 17 (A.A.) — Amerikan müşahidelerin zannettiğine göre harbetmaksızın Balkanlardaki maksadlarını istihsal edeceklerini ümid eden Almanlar nihayet her zaman çekindikleri iki cepheye aynı zamanda harbetmek gibi bir mecburiyet karşısında kalacaklardır.

Hâkim olan kanaate göre Almanları Selânik önünde bir müddet durdurmak imkânı olacağı gibi Yugoslavya ile Türkiye bu muntakada Nazilerin daha ehemmiyetli bir hareket yapmaması mâni olmak itkidanda bulunacaklar ve Almanların karşılaşacağı müşkülât ölçsüz bir tarzda artacaktır.

Askeri muharrir binbaş George Fielding Elliot, 6 hava ordusundan İngilizlere karşı ancak yarısını kullanabileen Alman hava kuvvetlerinin çok zâfa düştüğüne işaret etmektedir. Alman hava ordularının biri Bulgaristanda, ikincisi Romanyada, üçüncüsü de Şarkta Sovyetler Bir-

Resmî Tebliğler

(Bastarafı 5 inci sayfa)
ne de işgal altında bulunan topraklar üzerinde uçmuştur.

İtalyan tebliği

Roma 17 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 283 numaralı tebliği:
Yunan cephesinde normal kesikolu ve topçu faaliyeti olmuştur. Tayyarelerimiz düşman kut'alarına bombalar atmışlardır. İngiliz tayyareleri hava üslerimizden birine akın etmişlerdir. Derhal müdahale eden av tayyarelerimiz Wellington tipinde bir tayyare düşürmüşlerdir.

Malta üzerine yapılan bir akın nasında Alman tayyareleri bir «Hricane» tayyaresi düşürmüşlerdir. Şimali Afrikada birçok otomobil parkı Alman tayyarelerinin taarruzuna uğramıştır.

Şarki Afrikada Keren muntakasında muharebe tekrar alevlenmiştir. Bu muntakada düşmanın mütemadiyen yaptığı taarruzlar kut'alarımız tarafından geri püskürtülmüştür.

Diredua üzerine yapılan ve dünkü tebliğimizde bildirilen akın nasında av tayyarelerimiz düşmanın iki tayyaresini düşürmüşlerdir.

14/15 Mart gecesi bir İngiliz tayyaresi Avlonya limanında yaralıları almak üzere bekleyen bir hastane gemisini torpillemiştir. Zayıf pek azdır.

Yeni bir do'andırıcılık usulü türedi

(Bastarafı 1 inci sayfa)

de son birkaç gün zarfında adli eyleye birçok vak'alar intikal etmiştir. Bunlardan biri de dün olmuştur.

Mustafa Aslan ve Hasan isimle rinde iki sabıkalı kıyafetlerine bizzat çekti düzen verdikten sonra, Galatada demir tel satan Fotinin ticarethanesine gitmişlerdir. İki sabıkalı kendilerinin Fiat Mürakabe Komisyonu memurları olduklarını söylemişler:
« Sen demir telleri fazla fiatla satıyor, ihtikâr yapıyorsun. Suçunu delillerle tesbit ettik. Bu işin hal çaresini ara, yoksa mahkemeyi boylarsın!»

Diye tehdid etmişlerdir. Böylece Fotiyi kandırılmış ve 100 lira parasını aldıkları sonra, çıkıp gitmişlerdir. Fakat bilâhare işten şüphelenen tüccar hâdisede za-bitayı haberdar etmiş, her ikisi de yakalanarak, dün adliyyeye verilmişlerdir.

Suçlular Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmişler; hakim, hâdisede asıl fail olan Mustafa Aslanın tevkifine karar vermiştir.

Nazillinin kalkınması çir'atle başlıyor

(Baş tarafı 6 ncı sayfa)

beton yapılmasına karar verilmiş ve hazırlıklara başlanmıştır. Bu ameliye bittikten sonra hükümet ve park caddelerinin de aynı şekilde inşasına başlanacaktır.

Bir «Şehir klübü» açılması işine de teşebbüs edilmiştir. Böyle bir klübü sosyal hayatı bugün tamamen değişmiş olan Nazilli gibi bir şehrin çok ihtiyacı vardır. Klübü ailelere mahsus olacaktır.

Nazilli bir ticaret ve ziraat merkezi olması itibarile fazla miktarda amele barındıran bir memleket olduğu için amelelikle uğraşan ailelerin küçük çocuklarını barındırmak ve beslemek gayesile bir «Çocuk bakımevi» açılmasına da karar verilmiş ve hazırlıklara başlanılmıştır. Bu işle Çocuk Esirgeme Kurumu tavfiz olunacak, halkın yardımı temin edilecektir.

Yeniden bir orta okul binası yapmak için kaymakamın pratik bir buluşla işe giriştiği de görülüyor. Köy ve köyçülük bahsinde yeni esaslar dahilinde faaliyete başlanmıştır.

Kızılayın Akçakoca felâketzedelerine yardımı

Ankara 17 (A.A.) — Kızılay umumî merkezinden bildirilmiştir: Bolunun Akçakoca kazasında vukubulan yangında evleri yananlara yardım yapılma üzere 17/3/941 tarihinde Ziraat Bankası vasıtasile Akçakoca Kızılay subesi namına 240 lira gönderilmiştir.

liği kuvvetleri karşısında bulunmaktadırlar. Bunlardan başka teфри edilen bazı hava cüzütamları da İtalyada faaliyette bulunmaktadırlar.

Belgradta bir mülakat

Belgrad 17 (A.A.) — D. N. B. İngiliz elçisi Compbell bugün başvekil Svetkovic'le uzun bir görüşmede bulunmuştur.

HASAN TRAŞ BIÇAKLARI

Dünyanın En iyi Traş Biçağıdır

HASAN TRAŞ SABUNU, HASAN TRAŞ KREMİ, HASAN TRAŞ PUDRASI
traşın zevkini itmam eder. Traş bıçağı 10 adedi 40 kuruş. Traş sabunu,
kremi ve pudrası 40 kuruş.

HASAN DEPOSU

Mafsal Ağrıları Çok Müthiş Anlar Geçirtir

Fakat bir tek kase GRIPİN almak,
la, bütün şiddetine rağmen, romatiz-
ma ağrısını çabucak söndürmek kabil-
dir.

Çünkü hususî bir tertiple yapılan
GRIPİN kaşeleri en muannid ağrıla-
rı kısa zamanda geçirir.

GRIPİN

Lüzumunda günde 3 aded alınır.
Taktiklerinden sakınız ve her yerde
pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Istanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî kıtaahı İlanları

Beher kilosu 35 kuruştan 61,000 kilo sığır eti alınacaktır. Kapalı zarfla
eksiltmesi 5/4/941 Cumartesi günü saat 11 de Samsunda askerî satın
alma komisyonunda yapılacaktır. Tutarı 21,350 lira ilk teminatı 1601 lira
25 kuruştur. Şartnamesi Ankara, İstanbul Lv. Âmirlikleri ve komisyonunda
görülür. Taliblerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatini,
den bir saat evvel komisyonuna vermeleri. «2124» «2089»

Haydarpaşadan Tekirdağına 1000 ton buğday naklettirecektir. Pa-
zarlık eksiltmesi 21/3/941 Cuma günü saat 11 de Çorluda askerî satın
alma komisyonunda yapılacaktır. Teminatı 60 liradır. Taliblerin vesika-
larile belli vakitte komisyonuna gelmeleri. «2126» «2091»

1000 kilo bahyağı, 500 kilo sarı sabunlu kösele, 100 kilo sahtiyan, 100
kilo meşin, 100 kilo vakete, 10 kilo saraç ipiği, 8 ton ispanak, 26/3/941
günü saat 13 den 17 ye kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Taliblerin
teminatlarla birlikte Pınarhisar'da askerî satın ama komisyonuna gel-
meleri. «2128» «2093»

Beher metresine tahmin edilen fiyatı 310 kuruş olan 200,000 metre kış-
lık elbiselik kumaş pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. 25,000 metreden
aşağı olmamak şartıyla ayrı ayrı taliblere de ihale edilebilir. İhalesi
21/3/941 Cuma günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komis-
yonunda yapılacaktır. Şartname ve evsafı 31 liraya komisyonundan alınır.
Taliblerin teklif edecekleri miktar üzerinden kanunî kat'î teminatlarla
komisyonuna gelmeleri. «2130» «2095»

45,000 lira keşif bedelli Kayseride toprak tesviyesi ve sair işleri pazar-
lıkla yapılacaktır. İhalesi 25/3/941 Salı günü saat 11 de Ankarada M.
M. V. Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'î teminatı 6750
liradır. Şartname ve projeleri 225 kuruşa komisyonundan alınır. Taliblerin
belli vakitte komisyonuna gelmeleri. «2132» «2097»

Beher tonuna tahmin edilen fiyatı 98 lira olan 500 ton palamut ve be-
her tonuna tahmin edilen fiyatı 300 lira olan 100 ton palamut hülâsası
ve beher tonuna tahmin edilen fiyatı 470 lira olan 40 ton beyaz mazi ve
beher tonuna tahmin edilen fiyatı 5'0 lira olan 10 ton çivit mazi pazar-
lıkla satın alınacaktır. İhalesi 22/3/941 Cumartesi günü saat 11 de An-
karada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 516
kuruşa komisyonundan alınır. Ayrı ayrı taliblere de ihale edilebilir. İstek-
lilerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. «2120» «2057»

Hepsine tahmin edilen fiyatı 22,000 lira olan 10 adet grup elektrejen
pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 26/3/941 Çarşamba günü saat 14 de
Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'î temin-
atı 3300 liradır. Evsaf ve şartnamesi komisyonunda görülür. Taliblerin
belli vakitte komisyonuna gelmeleri. «2122» «2059»

50,000 metre hava rengi mintanlık bez pazarlıkla satın alınacaktır. Mu-
hammen bedeli 17,500 lira kat'î teminatı 2625 liradır. İhalesi 22/3/941
Cumartesi günü saat 10,30 da Ankarada M. M. V. Hava satın alma ko-
misyonunda yapılacaktır. Nümune ve şartnamesi komisyonunda görülür.
Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (2108) (1975)

30,000 metre hava rengi iş elbiselik kumaş pazarlıkla satın alınacaktır.
Tahmin bedeli 19,500 lira kat'î teminatı 2925 liradır. Pazarlığı 22/3/941
Cumartesi günü saat 10 da Ankarada M. M. V. Hava satın alma komis-
yonunda yapılacaktır. Nümune ve şartnamesi komisyonunda görülür. Talib-
lerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (2110) (1977)

Kocaeli Defterdarlığından:

Karasu merkez kazasına 22 kilometre mesafede ve sahile 15-20 metre
yakın bir mahalde bulunan Kuyumcular köyü civarında batık tahtelba,
hır enkazı 7.3.941 tarihinden itibaren 21 gün müddetle ve muhammen
«800» lira bedelle ve şartnamesi mucibince açık artırma suretile müza-
yedeğe çıkarılmı ve 27.3.941 tarihine tesadüf eden Perşembe günü saat
14 de Kocaeli Defterdarlığında icra kılınacağından talib olanların %
7,5 teminat makbuzlarıyla birlikte Kocaeli Defterdarlığında müteşekkil
satın komisyonuna müracaat eylemeleri ilân olunur. «1825»

SELANİK BANKASI

Teşis tarihi: 1388

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Subeleri:

İSTANBUL, Galata ve Yenikapı
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Subeleri:

SELANİK - ATINA

Her nevi banka m^u
Kiralık kasalar servisi

Malkara Asliye Mahkemesinden:
Malkaranın Yeni mahallesinden
Mehmed Gülseven karısı Hatice Gül-
seven tarafından; kocası Galip oğlu
Mehmed Gülsevenin, altı sene evvel
Bandırmada bulunan karesi nez-
dine gideceğinden bahisle Malkara-
dan ayrılıp bir daha gelmediği ve o
müddettenberi kendisinden bir haber
alamadığı cihetle gaplığına karar
verilmesi talep edildiğinden gail hak-
kında malûmatı olan kimselerin
27-5-941 Salı gününe kadar malûmat
larını bildirmeleri lüzumu ilân olu-
nur. 941/40

Son Posta Matbaası:

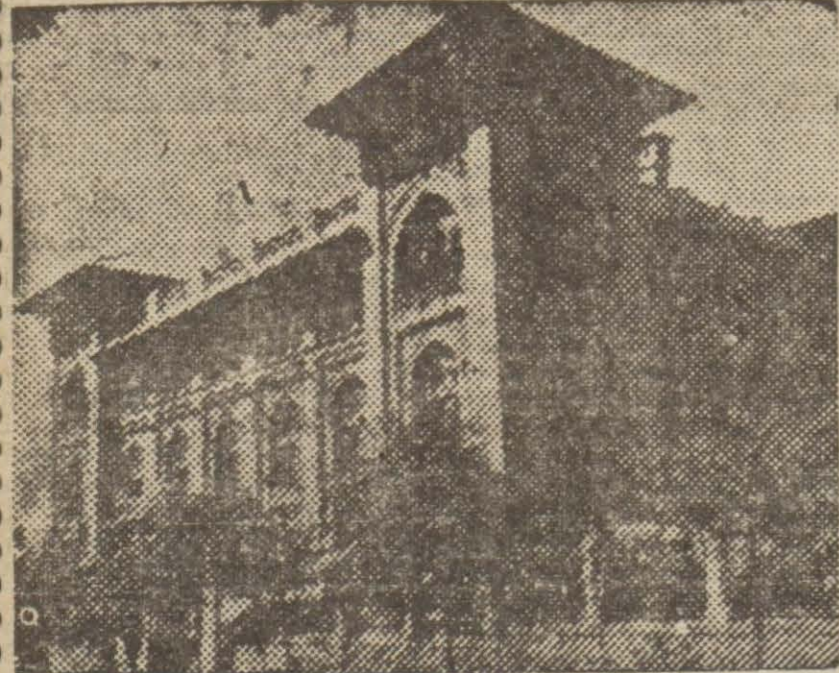
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şub ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında
enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağı-
daki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı
düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birin-
ci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

Transit Yolu Erzurum Mintaka Müdürlü- ğünden:

- 1 - Ağrı-Van yolu üzerinde Küküran ve Tutak köprülerinin aşşap
olarak inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
Mezkûr köprülerin keşif bedeli «56245» eli altı bin iki yüz kırk beş
lira «46» kırk altı kuruştur.
 - 2 - Bu işe aid evrak şunlardır.
A - Eksiltme şartnamesi,
B - Mukavele profesî,
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D - Fenni şartname,
E - Hususî şartname ve ihzarat/yahidi kıyasî fiyat cetveli,
F - Keşif hülâsa cetveli,
G - Proje.
- İsteyenler hergün bu evrakı transit yolu Erzurum Mintaka Müdürlü-
ğünde görebilirler.
- 3 - Eksiltme 7 Nisan 1941 Pazartesi günü saat 15 de Erzurumda tran-
sit yolu Mintaka Müdürlüğünde müteşekkil komisyonunda yapılacaktır.
 - 4 - Eksiltmeye girebilmek için taliblerin «4062» dört bin altmış iki
lira «27» yirmi yedi kuruşluk muvakkat teminatı mal sandığına yatırdık-
larına dair makbuz veya sayfa teminat mektupları ile ihale gü-
nünden en az üç gün evvel transit yolu Erzurum Mintaka Müdürlüğü,
ne eksiltme şartnamesinde yazılı referanslarla birlikte müracaatla ala-
cakları ehliyet vesikasını ve 1941 yılına aid Ticaret Odası vesikasını
teklif zarfına koymaları lâzımdır.
 - 5 - Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline
kadar transit yolu Mintaka Müdürlüğüne getirilerek eksiltme komis-
yonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecek ve 2490 sayılı kanunun
tariflerine tamamen uygun olarak tanzım edilecektir.
- Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı sa-
ate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış
bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2016»

Maltepe Askerî Lisesi Md. den:

Maltepe askerî lisesinde bulasık yıkama makinesini kullanacak bir
mekiniste ihtiyaç vardır. Taliblerin vesikalarile birlikte Topkapı haricin-
de Maltepe askerî lisesi Md. ne müracaatları. «2125» «2090»

Hava Geçiklisi alınıyor

Türk Hava Kurumu Gedikli Yuvasına Gedikli namzedi alınacaktır.
Kabul şartları ve müracaat usulleri hakkındaki mufassal talimat Türk
Hava Kurumu şubelerinde mevcuttur.
Yuvasına girmek isteyenlerin buldukları mahallin Hava Kurumu şub-
beleşine müracaatları. (2002)

SANİNİN

Dünyanın En Mükemmel Diş Macunudur.

Kansızlık; Hastalık
nakahetini uzatır!...

DESİYEN kan kuvvet şurubu ise kanı tazeliyerek has-
talık zehirlerini yok eder, vücudu yeniden hayata
kavuşturur.
Hastalıkları erken kurtulmak için DESİYEN kan kuvvet
şurubu.
Hastalıklara mukavemetle hazırlanmak için DESİYEN'in
kan kuvvet şurubu ..

DESCHIENS

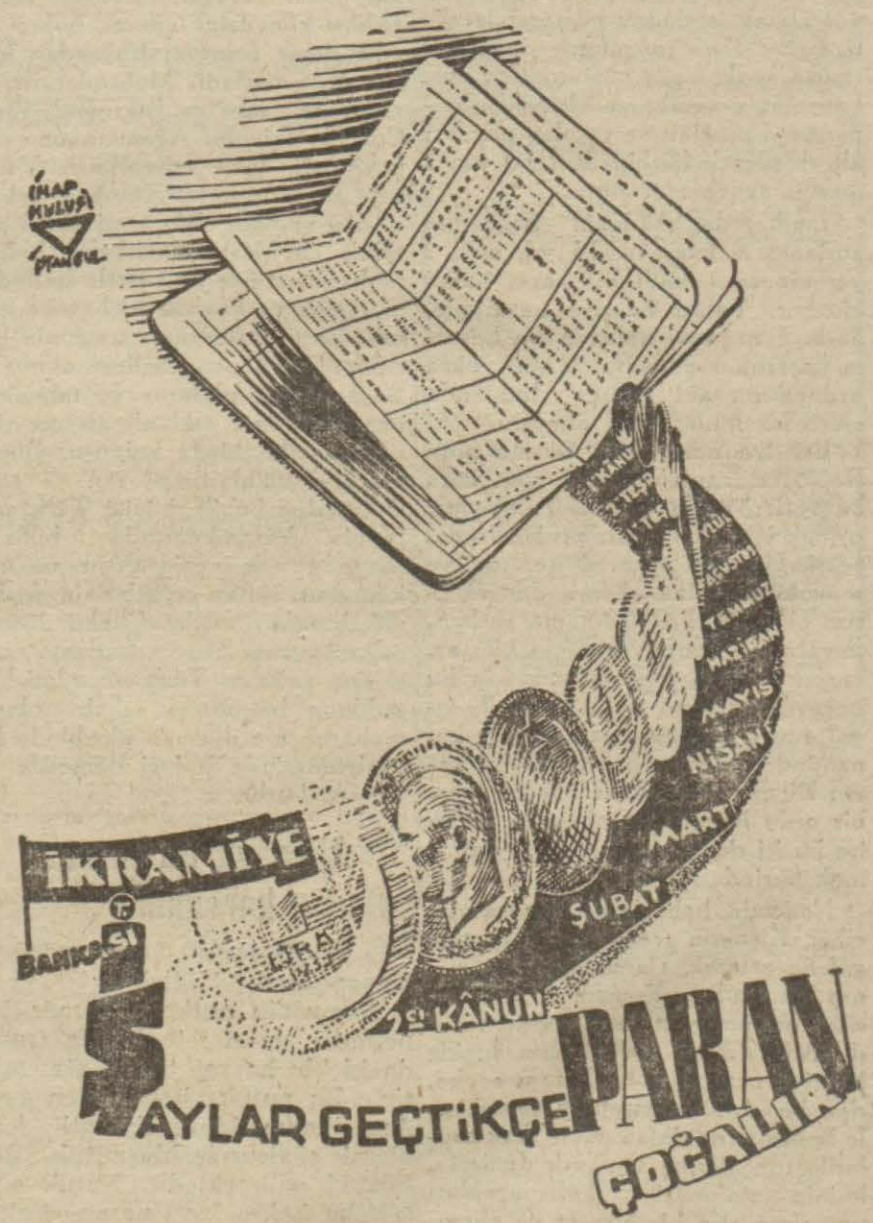
HER ECZANEDE BULUNUR REÇETESİZ SATILIR

Ankara Mintakası Sıtma Mücadele Reis- liğinden:

Ankarada müntezir Ulus gazetesinin 1,3-6-7,10 Mart 941 ve İstan-
bulda müntezir Son Posta, Yeni Sabah, Tan gazetelerinin 4-6,8-10-12
Mart 941 nüshalarında ilân edilen sıtma mücadelesi sıhhat memurları
kursunun kayıt ve kabul müddeti görülen Rüzum üzerine Mart nihaye-
tine kadar uzatıldığından evvelki ilânımızdaki şartları haiz olan talib-
lerin dilekçelerine bağryacakları evrakı müsbitelerile Martın 31 inci gü-
nüne kadar reisliğimize müracaat etmeleri ve tedrisata 2.4.941 tarihinde
başlanacağı ilân olunur. «1532» «2069»

İstanbul Hava Hintaka depo âmirliğin- den:

Eskişehir Hava Tugay karargâhı için bir hâkim almaktadır. Devlet
memuriyetindeki hizmetlerine göre 100 ilâ 160 lira arasında ücret verile-
cektir. Hukuk mektebini ikmâl etmiş olması şarttır. Ordundan ve Adiyeli
Vekâletinde vazife görmüş mecburî hizmetini ifa ederek ayrılmış olan-
lardan talip olanların yukardaki adrese müracaatları ilân olunur. «2033»

İKRAMİYE
AYLAR GEÇTİKÇE PARAN
ÇOKALIR

1941 İKRAMİYELERİ

1 adet 2000 liralık	— 2000.—	Lira
3 " 1000 "	— 3000.—	"
2 " 750 "	— 1500.—	"
4 " 500 "	— 2000.—	"
8 " 250 "	— 2000.—	"
35 " 100 "	— 3500.—	"
80 " 50 "	— 4000.—	"
300 " 20 "	— 6000.—	"

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 A-
ğustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde
yapılır.